

A. Kalenteri

Kansanvalistus-Seuran

Kalenteri

1883.

Kolmas vuosikerta.

Sisältää 23 kuvaa.

Helsingissä, 1882.

Kansanvalistus-seuran kustantama.

Merkkien ja lyhennyksen selityksiä.

☉ Aurinko. ☿ Uusikuu. ☽ Ensimäinen neljännes. ☽ Täysikuu. ☾ Viimeinen neljännes. ☼ lihawalla kirjaim. merkitsee pyhäpäivää. 25 lihawalla painettu numero merkitsee Wenäjän kruunun pyhää. a. aamulla, i. illalla. ☉ 9,49 a. on luettava: kuu syntyy kello yhdeksän ja neljäkymmentä-yhdeksän minuuttia aamulla. ☉ 9,4—3,8: aurinko nousee kello yhdeksän ja neljä minuuttia aamulla ja laskee kello kolme ja kahdeksän minuuttia illalla. Auringon nousu ja lasku on ilmoitettu ainoastaan Keskiwiikoina ja Lauantaina, silloinkin, jolloin merkki jostus tilan ahtauden vuoksi on siirretty vähän syrjälle. Ajat ovat jota paikassa määrätty Helsingin ajan mukaan.

Numerot „muistiinpanojen“, edellä merkitsevät päivämäärää.

Lainat, joista on muistiinpanoissa ilmoitettu, milloin niiden obligationit arvotaan ja korfoliiput lunastetaan.

Suomen valtion kotimaiset lainat lahjoitusmaiden lunastamiseksi wv. 1872, 1873, 1875, 1880, joista on 100, 500 ja 1,000 m. juuruijet obligationit	Storko: Lyhennys: 4½ % Stot. lahj. l.
Suomen valtion M. A. v. Rotshildin kansja tehty laina w. 1872, ja on 100—200—500—1,000 Thalerin obl.	4½ % Rotsh. 1862 l.
Suomen valtion M. A. v. Rotshildin kansja tehty laina w. 1874, josta on 300—600—1,500—3000 Saksan markan obl.	4½ % Rotsh. 1881 l.
Suomen valtion laina wsta 1881 samoilla ehdoilla kuin edellisenkin	4½ % Rotsh. 1881 l.
Suomen valtion Erlanger ja Poikain kansja tehty pallintolaina w. 1868, josta on 10 Thalerin obl.	0 % Balt. pall. l.
Suomen hypoteekki-yhtiön kotimainen laina, josta on 500—1,000—5,000 S:n markan obl.	5 % Hyp. kotim. l.
Suomen hypoteekki-yhtiön M. A. v. Rotshildin kansja tehty laina w. 1865, josta on 100—200—500—1,000 Th. obl.	4½ % Hyp. Rotsh. l.
Helsingin kaupungin kotimainen laina wesi-johdon rakentamista warten w. 1876, josta on 200—500—1,000 m. obl.	5% Heli. wesij. l.

Helsingissä,

S. G. Frenckell'in ja Pojan kirjapainossa, 1882.

Luuk.	1	2	3	Muist.
	Tiit. 3: 4-7. Luuk. 2: 21.			Muistinnpanoja:
1	M. Unden w. p. 1882	Jouluf. 20		Sirwi ja majawa omat rauhoitetut toko vuoden.
2	L. Abel, Cet	€ 2,30 i. 21		Suom. kirjallisuuden seuran määräämät kotoiset pidetään lufufufien aikana ensimmäisenä kesiwiikkona kufufufin kufufia.
3	L. Genof	○ 9,6-3,4	22	Kanfanwalistus-seuran jäsenrahat forjataan vuoden alufufia.
4	L. Titus (Jhano)	23		Notfuf. 1862 L. obl. arw. Tammit. alufufia.
5	L. Simo (Simeon)	24		1. Notfuf. 1862 w. lain. kofufoliput lunafufetaan:
	Ef. 60: 1-6. Matt. 2: 1-12.			
6	L. Loppiaainen	○ 9,6-3,9	25	10. Marffinat Jywäskyläsfufia.
	Room. 12: 1-5. Luuk. 2: 42-52.			10. " Kemijärwellä.
7	S. 1 Sunn. loppiaifufesta	26		15. Kewätlufufaufi alfaa pfiopifufia ja kofufuisfa.
8	M. Erhard	27		
9	L. Julian (Beiffo)	● 7,39 a, 28		
10	R. Nitu	○ 8,59-3,17	29	
11	L. Hyginus	30		
12	P. Artadius	[○ 8,55-3,23	31	
13	L. Nuutti	1883 Tammit. 1		
	Room. 12: 6-16. Juf. 2: 1-11.			
14	S. 2 Sunn. loppiaifufesta	Jelifs 2		
15	M. Mauri	3		

Muistettawia tapantfia täsfä

1. Prefidentti A. Lincoln julistaa orjuuden laffautetufi Pohjois-Amerikan liitowalloifsa 1863.
2. Martti Luterufsen fufurempi kaffismus tulee painofa 1529.
3. Englantilaifet walloittawat Hywän Toiwon niemen 1806.
4. Itäwallan Manfomaat noufewat kapinaan keifari Joofep II wafaan 1790.
5. Keifarinna Elifabet † Wenäjällä; Pietari III nousee waltafifufimelle 1762.
6. Worms'in waltiopäiwät awataan 1521.
7. Ranskalainen kirjailija Fenelon † 1715.
8. Tiedemies Galileo Galilei † 1642.
9. Italian kuningas Wiktor Emanuel † 1878. Napoleon III † 1873.
10. Luonnontutufija Kaarle Linné † Upfalassa 1778.
11. Württembergin kuningaskunta faa perufustilaifien hallitusmuodon 1815.
12. Ruotfjalainen hifufioitfija Gerik Kufufaa Geijer fufnt. Wermilannifsa 1783.
13. Kuningas Kufufaa III fufntyy Tukholmassa 1746.
14. Preufsin kuningas Wilho ilmoittaa Saffjan ruhtinaifelle ottafnefja keifarin nimen 1871.
15. Norja luowutetaan Ruotfille Stielin rauhassa 1814.

Luuk.	1	2	3	Muist.
	1 Kor. 9: 24-10: 5. Matt. 20: 1-16.			Muistinnpanoja:
16	L. Alinari (Marcellus)	● 2,27 a. 4		15. Af. afeiwelwollifjuus-kalenteria.
17	R. Anton (Antti)	○ 8,49-3,32	5	17. Marffinat Kuopiofssa.
18	L. Priska	6		17. " Turuffsa.
19	P. Henrik (Heiffo)	7		25. Toripäiwä Porwoofsa.
20	L. Fabian	○ 8,44-3,40	8	25. Marff. Hämeenlinnassa.
	1 Kor. 9: 24-10: 5. Matt. 20: 1-16.			31. Toripäiwä Heinolassa.
21	S. Septuages. Nunc, Auniffi	9		Tammikuun lopulla: Turun haaraofafon wuofifokofus.
22	M. Wincentius	10		Tammikuun lopulla lähettämät Kanfanwalistus-seuran haaraofafot wuofifertomufenfja toimitunnalle Helsingin.
23	L. Emma	⊕ 8,55 a. 11		
24	R. Gerik (Grfffi)	○ 8,35-3,49	12	
25	L. Raawali	13		
26	P. Wiljo (Polyfarpus)	14		
27	L. Krywofomus	○ 8,30-3,57	15	
	Malaf. 3: 1-4. Luuk. 2: 22-32.			
28	S. Kynntifäm- p. Kaarle	16		Sananlasku:
29	M. Walto (Walerius)	17		Kun on ufma uunna wuonna, filloin halla Heinäkuuffa, talwi keshellä teijää.
30	L. Sunilla	18		
31	R. Alfi	○ 8,21-4,8	19	

Kuuffa entifiltä ajoilta.

16. Hifufioitfija Edw. Gibbon † Lontoofsa 1794.
17. Benjamin Franklin fufnt. Bostoniffsa 1706.
18. Fredrik I kruunuttaa ifenfä Preufsin kuninkaafsi 1871.
19. Jaakko Watt, höyrylaiwain keshijä, fufnt. Greenockiffsa Skottlanniffsa 1736.
20. Wersailien rauhassa tunnuftaa Englanti Pohjois-Amerikan liitowallat ifenfäififi 1783.
21. Kapinoitfija Pugatfheff mefataan Moskowassa 1775.
22. Tanskan kuningas Kristian II † wankufdeffsa Kallundborgin linnaffa 1559.
23. Minifufteri William Pitt nuorempi † Lontoofsa 1806.
24. Kirjailija ja waltiomies Wilho v. Humboldt fufnt. Berliiniffsa 1767.
25. Ruotfin fäädhyt julistawat Gerik XIV kruunufsa luowutetufi 1569
26. Karlowitfihin rauha Itäwallan ja Turkin wälillä 1699. Sardinia phtyy Englantiin ja Ranskaan Wenäjää wafaan 1855.
27. Säweltajä Wolfgang Amadeus Mozart fufnt. Salzburgiffsa 1756.
28. Keifari Kaarle Suuri † Atheniffsa 814. Keifari Pietari Suuri † Wenäjällä 1725. Pariffin antaaminen 1871.
29. Keifari Pietari II † Wenäjällä 1730.
30. Kuningas Kaarle I mefataan Englanniffsa 1649.
31. Ruhtinas Meffanteri Dpfilanti † Beronaffa 1828.

Luult.	Tammit.	M.	Muistiinpanoja:
1 T. Birgitta (Birko)		20	1. Kotim. lahj. l. obl. arv.
2 P. Kunttilämpäivä		21	1. Walt. paik. l. sarjat arv.
3 L. Hugo	○ 8,13—4,16	22	1. Rotsh. 1881 l. korf. lunast.
1 Kor. 13: 1—13. Luuf. 18: 31—43.			1. Syp. kot. f. korf. lunast.
4 S. Laskeisj.	Ansgarius	23	1. Markkinat Witpurissa.
5 M. Agata		24	1. Toripäivä Sortavalassa.
6 T. Laina (Dorotea)		25	2. Kunttilämpäiv. jättää pois
7 K. Mikart	○ 8,3—4,26	26	muuttava lampuoi puolet
8 T. Malakas		27	huoneista jälkeensä tulijalle.
9 P. Raimi		28	2. Toripäivä Loviassissa.
10 L. Elina	○ 7,55—4,35	29	21. Markkinat Kajaansissa.
2 Kor. 6: 1—10 Matt. 4: 1—11.			21. " Rowanniemesä.
11 S. I S. vaast.	Oyri	30	22. " Savonlinnassa.
12 M. Gulalia (Elma)		31	28. Tästä päivästä huhtif. 1
13 T. Sulo (Agabus)	Helmit. 1		päivään on puoleksi wuo-
14 K. Valentin	○ 7,45—4,45	2	desä pestattu paltollinen oi-

Muistettavia tapauksia tässä

1. Kahakka Kaarle XII ja Turkkilaisten välillä Benderissä 1713.
2. Säveltäjä Gio. Pietro Palestrina † Roomassa 1594. Englannin ensimmäinen raittiusseura perustettu Bradfordissa 1830.
3. Wältonhoitaja Steen Sture nuor. † reesjään Mälارين järven jäällä 1520.
4. Orjuus poistetaan Ranskalaisien siirtokunnista 1794.
5. Venäläinen armeija ryntää Diebitshin johdolla Puolaan 1831.
6. Marski Torkel Knuttiinpoika mestataan Tukholmassa 1306.
7. Paavi Pius IX † Roomassa 1878.
8. B. P. Enfantin, St Simonismin perustaja, synt. Pariisissa 1796.
9. Jassyn rauha Venäjän ja Turkin välillä 1792.
10. Darnley, Skotlannin kuningattaren Maria Stuartin aviopuoliso räjäytetään ilmaan 1567.
11. Filosoofi René Descartes (Cartesius) † Tukholmassa 1650.
12. Kuotfin kuningas Adolf Fredrik † Tukholmassa 1771. Seura juoppouden vastustamiseksi Massachusetsissa Amerikassa perust. 1813. Enf. Amerikan raittiusseura perustettu 1826.
13. Kuotfin kuningas Kaarle X Gustaa † Göteborgissa 1660.
14. Maailman ympäri purjehtija Zaakko Cook murhataan Sandwichin saarilla 1779.

Luult.	M.	Muistiinpanoja:
15 T. Sipi (Sigfrid)	3	keutettu pyhämään pääs-
16 P. Juliaana	4	tötödistyksensä, jos mieltä
17 L. Wäinö	○ 7,37—4,53	5 muuttaa.
1 Th. 4: 1—7. Matt. 15: 21—28.		
18 S. 2 S. vaast. Konfordia	6	28. Raiko asemelw. kalenteria.
19 M. Kauppo (Gabinus)	7	Katjanwalistus-seuran wuosi-
20 T. Mieluisa (Gukarius)	[-5,3	kokous Helsingissä t. k. lo-
21 K. Hillari (Hilarius)	○ 7,25	9 pulla janomalehdissä ilmoi-
22 T. Pietari (Pekka)	○ 1,58	10 tettavana päivänä.
23 P. Taalo (Tertullian)	11	Sananlaskuja:
24 L. Mattias	○ 7,17—5,12	12 Kuntteli kowin kysyppi, Pa-
Jer. 3: 14, 15. Hej. 18: 21-24. Mich. 4: 2.		
25 S. I Rufuspäivä	Wiktoria	13 wali pajattelempi: joko on
26 M. Nestor	14	14 kankaita kudottu, aloitettu
27 T. Lauhi (Leander)	15	15 aiwinoita?
28 K. Dnni	○ 7,5—5,22	16 Kun härkä kytteleinä räystään
		16 alta juo, silloin Maariana
		16 kuko janoon kuolee.

Kuusja entisiltä ajoilta.

15. Nantes'in edittillä juodaan Ranskan protestanteille uskonnon wapaus 1598.
16. Filij Melankton synt. Brettenissä Pfalzissa 1497.
17. Saksalainen runoilija Henric Heine † Pariisissa 1856.
18. Martti Lutherus † Eislebenissä 1546.
19. Tähtientutkija Mikolaus Copernicus synt. Thornissa Preussin maalla 1473.
20. Kirjailija Marie Francois Aronnet de Voltaire synt. Chatenayn kylässä läh. Sceaur'ia Ranskan maalla 1694.
21. Ulrika Eleonoora waltitaan Kuotfin kuningattareksi 1719.
22. Pohjois-Amerikan liittowaltain presidentti Yrjö Washington synt. Virginiasissa 1732. Helmikuun walkantumous Pariisissa 1848.
23. Filosoofi Baruk Spinoza † Haagissa 1677.
24. Paawi Gregorius XIII antaa ulos bullan nuden ajan laskun toimeen panemisesta 1582.
25. Albrekt von Wallenstein, Friedlannin herttua, murhataan Egerissä 1634.
26. Kuotfin kuningas Gerik XIV † Örbhus'in linnassa 1577. Roefilden rauha Kuotfin ja Tanskan välillä 1658.
27. Stolbowan rauha Kuotfin ja Wenäjän välillä 1617.
28. Maunu Stenbock lyö Tanskalaiset Helsingborg'in tappeluissa 1710.

Luft			
		Muistiiinpanoja:	
1	L. Albinus (Alpo) Helmit. 17	1.	Hyyryläisten tavallinen
2	B. Janny € 7,6 a. 18		ylösjanomispäivä kaupun-
3	L. Kunigunda ○ 6,56—5,29 19		gisja.
	Gal. 4:22—31. Juh. 6: 1—15.	1.	Kotijh. 1874 l. korf. lunast.
4	S. Puolipaaſtof. Adrian 20		Saman lainan arpomisaitta
5	M. Konon 21		Maaliskuun alussa.
6	L. Rudolf 22	1.	Toripäivä Lappeenrannassa.
7	R. Perpetua ○ 6,44—5,39 23	7.	Markkinat Torniossa.
8	T. Willyu (Filemon) 24	7.	Toripäivä Kuopiossa.
9	B. 40 Marttira a ● 6,11 a. 25	14.	Vähtöpäivä lampuodeilla.
10	L. Aurora ○ 6,35—5,47 26	15.	Toripäivä Kalajoella.
	Ebr. 9: 11—15. Juh. 8: 46—59.	15.	Markkinat Mikkelissä.
11	S. 5 E. paaſt. 27	15.	Toripäivä Jämsässä.
12	M. Gregorius (Reko) 28	15.	Hyp. Kotijh. l. korf. lunas-
13	L. Niteforus Maalisk. 1		tetaan.
14	R. Matilda ○ 6,23—5,57 2	15.	Kauhoitusaita alkaa haah-
15	L. Kristofer (Risto) 3		tan, ijofurpan, joutiemen, jä-
16	B. Kauko (Heribert) 4		niffen, metjon, metjahanhen,
17	L. Keritu ○ 6,14—6,4 5		kottaraisen, kyntölinnun, pel-

Muistettawia tapauksia tässä

1. Napoleon, lähdettyään Elban saarelta, nousee 200 miehen kansa maalle Canne'ssa 1815.
2. Keisari Nikolai I + 1855. Aleksander II nousee valta-istuimelle.
3. Burgundin herttua Kaarle Kofea joutuu tappiolle Schweitsiläisiä vastaan Granjonin luona 1476. Orjuuden lakkauttaminen Wenäjällä 1861.
4. Keisari Frans Joosep antaa Itävalle perustuslain 1859.
5. Luonnontieteilijä kreivi Aleksanteri Volta + Comossa 1827.
6. Martti Luterus palaa Wartburgin linnasta Wittenbergiin 1522.
7. Englannin ja Wfomaan wipliafeura perustetaan Lontoossa 1804.
8. Englannin kuningas Wilho III + ja kuningatar Anna astuu hallitustistuimelle 1702.
9. Löytöretkeilijä Amerigo Bepucci synt. Florensisssä 1451.
10. Wallankumous-tribunaali perustetaan Pariisissa 1793.
11. Italialainen runoilija Torquato Tasso synt. Sorrentossa 1544.
12. Tempeliherrain suurmestari J. Molay poltetaan Pariisissa 1314.
13. Wallankumous Wienissä; ministeri Metternich yhdistään 1848. Aleksanteri II murhataan Pietarisssä 1881. Aleksanteri III keisari.
14. Runoilija Fr. Gottl. Klopftod + Saffassa 1803.
15. Romagna, Toskana, Modena ja Parma yhdistetään kansan-äänessyksen kautta Sardiniaan 1860.

Luft			
		Muistiiinpanoja:	
1	Jil. 2: 5—11. 1 Kor. 11:23—29.		
18	S. Palmusunn. Edward 6		tokanan, peuran, pyhyn, suor-
19	M. Juuso 7		jan jumun, riefon, suofukon
20	L. Jaakkima 8		ja teiren.
21	R. Pentti fewätp. tajaus 9		Tästä päivästä ei saa käyttää
22	L. Wiktor [○ 6,2—6,14 10		koiraa muuta kuin karhun,
	Tiit. 2: 5—11. Luuf. 23: 32—43.		juden, ilweksen ja ahman
			jahtiin.
23	B. Piitaperjantai ○ 7,45 i. 11	16.	Suom. kirjallisuuden seu-
24	L. Gabriel ○ 5,53—6,21 12		ran vuosikokous Helsingissä.
	1 Kor. 5:7—8. Mark. 16: 1—8.	20.	Markkinat Ylitorniossa.
25	S. Pääjääispäivä 13	29.	Toripäivä Sturkijoella.
	Ap. Itr. 10: 34—43. Luuf. 24: 13—35.		Maalisk. lopulla: Hyp. Kotijh.
26	M. 2 Pääjääispäivä Manu 14		l. obl. arwotaan.
	Ej. 7: 10—15. Luuf. 1: 26—38.	31.	Vainumukainen ylösjano-
27	L. Mar. Jlm. v. Soini 15		mispäivä hyyryläisillä kau-
28	R. Altti ○ 5,41—6,32 16		pungissa.
29	L. Soomas 17		Rf. ajewelw. kalenteria.
30	B. Guido 18		
31	L. Amos ○ 5,32—6,38 € 10,1i. 19		

kuusja entiiiltä ajoilta.

16. Ankarström ampuu Kuſtaa III:n operanaamiaisissa 1792.
17. Arnbergin ja Dybbölin luona taistellaan Tanskassa 1864.
18. Espanian cortes (äätykokous) hywälfyhy wapaamielisen perustuslain 1812. Kommunin kapina Pariisissa 1871.
19. Wallankumous Aranjuet'ssa; Kaarle IV luopuu Espanian kruunusta 1808.
20. Tähtientuttija Jsaak Newton + Lontoossa 1727.
21. Tuomas Grammer Canterburyn arkkipiispa poltetaan wääräoppijena Englannissa 1556.
22. Runoilija Juhana Wolfgang v. Göthe + Weimarissa 1832.
23. Kosciusko walitaan Puolan sotajoukkojen hlipäälitöksi 1794. R. M. Jakobson + Kurgjaſsa Wirossa 1882.
24. Wenäjän keisari Paawali I +; Aleksanteri I keisari 1801.
25. Themſen-joen tunneli awataan Lontoossa 1843.
26. Ludw. von Beethoven + Wienissä 1827.
27. Ihesjalialaiset tapinoitijjat taistelewat Thelionilla 1878.
28. Englanti ja Ranska julistawat sodan Wenäjälle 1854.
29. Saffan sotajoukot lähewät pois Ranskan alueelta 1873.
30. R. i. Sicilian iltameſju (werifauna) 1283.
31. Siittolaiſten sotajoukot marſſiwat Pariisiin 1814.

Luft. l.	1 Suh. 5: 4—10. Suh. 20: 19—31.	36	7	Muistuinpanoja:
1	S. 1 S. Pääf. jäff. Maalisk. 20	20	1	1. Vuoleksi vuodeksi pestatulle palkolliselle (kaupungeissa) on viimeistään tänä päivänä annettava päästökirja, joll'ei isäntä häntä enää tahdo pitää palvelukseensa.
2	M. Teodosius	21		1. Tähän päivään asti kestää vuoleksi vuodeksi pestatun palkollisen oikeus pyytää päästötodistusta, kun hänen palvelusaitansa päättyy Loukonun 1 päivänä.
3	F. Ferdinand	22		Henkikirjoitus toimitetaan Maaliskuun 15 ja Heinäkuun 15 päivän välillä.
4	K. Kalerwo	23	5,20—6,48	29. Suomen tiedeseuran vuosipäivä.
5	F. Irene	24		
6	P. Wilho	25	i.]	
7	L. Hippo	26	5,10—6,56	
8	Piet. 2: 21—25. Suh. 10: 11—16.	27		
9	S. 2 S. Pääf. jäff. Suoma	28		
10	M. Otto	29		
11	F. Hesekiel	30	4,58	
12	K. Antipas (Matso)	31	—7,5	
13	L. Julius			
14	P. Justinus [O,4,49—S. l. 1]			
15	L. Tiburtius 7,12		10,29 a. 2	
	Pf. 12: 2. Cf. 5: 14—16. Pf. 25: 4, 5,			
15	S. 2 Rufouspäivä	Linda	3	

Muistettavia tapauksia tässä

1. Säveltäjä Jos. Haydn synt. Mohraussa Saksassa 1732.
2. Baltiomies Honoré Gabriel Rignetti de Mirabeau † Pariisissa 1791.
3. Kirjailija Washington Irving synt. New-Yorkissa 1783.
4. Kirjailija Mikael Lomonosow † Pietarissa 1768.
5. Danton, Camille Desmoulins y. m. wallankumouksen miehiä teloitetaan Pariisissa 1794.
6. Unkarin kuningas Matthias Corwinus † 1490.
7. Unkarilainen kenraali Jyri Rlapka synt. Temeswarissa 1820.
8. Runoilija Petrarca saa laakeriyypeleen Roomassa 1341.
9. Filosoofi Bacon a Berulm † Lontoon lähellä 1626.
10. Baltiollinen kirjailija Hugo Grotius synt. Delftsissä 1583.
11. Utrechtin rauhassa lopetetaan Espanian perimyssota 1713.
12. Englanti yhdistää valtaansa Transvaalun rajavallan 1877.
13. Venäläiset valloittavat Shamylin pääkaupungin Weden'in 1859.
14. Näyttelijä Both murhaa Pohjois-Amerikan liittowaltain presidentin Lincolnin 1864.
15. Markkiitar Fr. de Maintenon, Ludwig XIV:n puoliso, † S:t Cyrisissä 1719.

Luft. l.	16 M. Patrif	36	4	Muistuinpanoja:
17	L. Elias	5		Seivään lulessa antawat Kansanvalistus-seuran asiamiehet wuotuiset tilit heidän luonaan myhtäwinä olemista kirjoista.
18	K. Valerian	6	4,38—7,22	Kf. ajewelw. kalenteria.
19	L. Bernhard	7		
20	P. Amalia	8		
21	L. Anjelmo	9	4,29—7,30	
	Jaaf. 1: 17—31. Suh. 16: 5—14.			Sananlaskuja:
22	S. 4 S. Pääf. jäff. O, 1,7 i.	10		Pidä tallella talossa warawihfo
23	M. Jyriö	11		Walpurille; Gero ewästä a-
24	L. Albertina	12		noo, Urpanusfin uifuttaa.
25	K. Martus	13	4,18—7,40	Mitä Maariana malolla, se
26	L. Aletus	14		Wappuna maolla.
27	P. Antimus (Aale)	15		Kuu kiurusta teijään, puoli kuu-
28	L. Tuure	16	4,9—7,47	ta peippoesta, wiikkouu ki-
	Jaaf. 1: 22—27. Suh. 16: 23—33.			memwiasta, yffi päivä pääsky-
29	S. Rufoussununtai Tylo	17		jestä, wästäritistä ei wäheitä.
30	M. Marianna	18	8,43 a.	

kunsa entifiiltä ajoilta.

16. Historioitsija ja waltiomies Adolf Thiers synt. Marseillesissa 1797.
17. Utkosenjohdattajan leffijä Benjamin Franklin † Philadelphiasissa 1790.
18. Baawi Julius II laskee perustuksen Pietarin kirkolle Roomassa 1506.
19. Lexingtonin tappelu, jolla Pohjois-Amerikan liittowaltain wapauden taistelu alkoi 1775.
20. Keisari Napoleon III synt. Pariisissa 1808.
21. Filosoofi Pietari Abelard † Pariisissa 1142.
22. Filosoofi Immanuel Kant synt. Königsbergissä 1724.
23. Kirjailija William Shakespeare synt. 1564 † 1616.
24. Mekhanteri II julistanut sotaa Turkki vastaan 1877.
26. Suezin kanawaa aletaan rakentaa 1859.
26. Filosoofi Tam. Hume synt. Edinburgissa 1711.
27. Cullodenin tappelusja lyödään pretendentti Kaarle Edward Stuart 1746.
28. Ministeri Struensée mestataan Köpenhaminan edustalla 1792.
29. Keisari Mekhanteri II syntynyt 1818. — Brandenburgin juuri waaliruhtinas Fredrik Wilhelm † 1688.
30. Puolan kuningas Sigismund III † 1632. Pariisin rauha Wienäjän ja länsiwalttojen välillä 1856.

Luft.	7	7
1	T. Bappu	Suhtif. 19
2	R. Manasius	○ 3,58—7,57 20
Ap.tfr. 1: 1—11. Mark. 16: 14—20.		
3	T. Helantorstai	21
4	P. Rooja	22
5	L. Alekxandra	○ 3,50—8,5 23
1 Piet. 4: 7—11. Juh. 15: 26—16: 4.		
6	S. 6 S. Pääj. jätk.	● 11,38 i. 24
7	M. Stanislaus	25
8	T. Afates	26
9	R. Timoteus (Timo)	○ 3,40 27
10	T. Aino	[—8,15 28
11	P. Osmo (Mamertus)	29
12	L. Lotta	○ 3,33—8,21 30
Ap.tfr. 2: 1—13. Juh. 14: 23—31.		
13 S. Heluntaipäivä Toukof. 1		
Ap.tfr. 10: 42—47. Juh. 3: 16—21.		
14 M. 2 Helunt. p. Helmi 30,34 a. 2		

Muistettavia tapauksia tässä

1. Sotapäällikkö Artur Wellesley (Wellington) synt. Irlannissa 1769.
2. Napoleon I lyö liittolaiset Lützenillä 1813. Kirkoll. raittiusseura perustettu Englannissa 1862.
3. Balttiolainen kirjailija Nicole Macchiavelli synt. Florensisissä 1469.
4. Napoleon I nousee maalle Elban saarella 1814.
5. Napoleon I + St Helenan saarella 1821.
6. Preussin kuningas Fredrik Suuri lyö Itävaltalaiset Pragun taistelussa 1757.
7. Kustaa II Adolf tulee Ryyndeniin 1632.
8. Johanna d'Arc (Orleans'in neiti) pelastaa Orleans'in 1429.
9. Runoilija Fredrik v. Schiller + Weimarissa 1805.
10. Napoleon I lyö Itävaltalaiset Lobin sillalla 1796. Frankfurtin rauha Ranskan ja Saksan välillä 1871.
11. Garibaldi maatuu Siciliaan Marsalan luona 1860.
12. Kustaa Waasa synt. Lindholmisissa Uplannin maakunnassa 1496.
13. Kolmitymmen-vuot. tota alkaa 1618. Paavi Pius IX synt. 1792.
14. Hawaiiilae murhaa Ranskan kuninkaan Henrik IV:n 1610.
15. Irlantilainen puolemies Daniel O'Connell + Genuassa 1847.
16. Pietari Suuri laskee perustuksen Pietarin kaupungille 1703. Ind. Good Templar raittiusorbo valmiiksi muodostunut New-Yorkissa Amerikassa 1855.

Luft.	7	7
15	T. Sofia	3
16	R. Ester	○ 3,22—8,32 4
17	T. Alma (Rebecca)	5
18	P. Gero	6
19	L. Emilia	○ 3,16—8,38 7
Room. 11: 33—36. Juh. 3: 1—15.		
20	S. P. Kolm. p.	Karolina 8
21	M. Konstantin	9
22	T. Hemminki	⊕ 4,51 a. 10
23	R. Lyydia	○ 3,8—8,47 11
24	T. Marik	12
25	P. Urpo (Urbanus)	13
26	L. Wilhelmina	○ 3,2—8,53 14
1 Juh. 4: 16—21. Luuf. 16: 19—31.		
27	S. 1 S. Kolw. p.	Veda 15
28	M. Hella	16
29	T. Dina	⊕ 4,3 i. 17
30	R. Basilius	○ 2,54—9,1 18
31	T. Petronella	(Eli) 19

Muistettiinpanoja:

13. Fauna et Flora seuran vuosipäivä.
  13. Tulce tavallisesti muutettu aikataulu käytäntöön waltion rautateilla.
  17. Eläinmarkk. Kausialassa.
  24. Eläinmarkkinat Tammihaarassa.
  31. Kewätlukukausi päättyy yliopistossa.
  31. Lähtöpäivä hyrryläisillä kaupungeissa.
- Toukokuisia viettää Mäntän haaraosasto vuosipäivänään.

Sananlasku:

Koska Urpo turkki päällä,
Silloin kesä paita päällä.

Kuusja entifiiltä ajoilta.

17. Keisarinna Katariina I + Wenäjällä 1727.
18. Kuningas Gerik IX Pyhä murhataan Uppsalassa 1160.
19. Henrik VIII:n puoliso Anna Boleyn mestataan Englannissa 1536.
20. Amerikan löytäjä Kristofer Columbus + Valladolidissa 1506.
21. Napoleon I lyö Itävallan arkkiherttua Kaarlen Aspern-Egslingenillä 1809.
22. Rooman keisari Konstantin Suuri + Konstantinopolissa 337.
23. Puhuja Gierolamo Savonarola poltetaan Roomassa 1498.
24. Tähtitutkija Nicolaus Copernicus + 1543.
25. Ranskalainen sotajoukko lähtee Toulouista retkelle Algeriaan 1830.
26. Kreivi Nic. Ludw. v. Zinzendorf synt. Dresdenissä 1700.
27. Garibaldi valloittaa Palermo 1860.
28. Historioitsija Augustin Thierry + Pariisissa 1856.
29. Turkkilaiset valloittavat Konstantinopolin 1453. Sulttaani Abdul-Aziz pannaan wirtala 1876.
30. Pietari Suuri synt. Wenäjällä 1672.
31. Espanialainen kardinaali Alberoni synt. 1664.

Luult.	Nr.	Muistiinpanoja:
1 P.	Nikodemus (Teemu) T. t. 20	1. Gyyryläisten vuosii alkaa.
2 L.	Wenla ○ 2,50—9,6 21	1. Ufeanlaatuiset palowakuutukset uubistettawat.
1 Juh.	3: 13—21. Luult. 14: 16—24.	1. Koirashaahlan rauhoitus-aika loppuu.
3 S.	2 S. Kolm. p. Wiola 22	5. Eläinmarkkinat Läntipohjassa.
4 M.	Toiwo 23	5. Kustantajayhtiön vuosikokous Helsingissä.
5 T.	Bonifacius ● 7,52 a. 24	8. Eläinmarkkinat Akaan Toijalassa.
6 K.	Kustaa ○ 2,45—9,12 25	13. Lähetyshöuran vuosijuhla wietetään tämän kuun toisena testiwuikkona Helsingissä.
7 T.	Robert 26	15. Kewätukutausi päättyy touluissa.
8 P.	Salomo 27	
9 L.	Primus ○ 2,42—9,17 28	
1 Piet.	5: 6—11. Luult. 15: 1—10.	
10 S.	3 S. Kolm. p. Zmpi 29	
11 M.	Barnabas 30	
12 T.	Esfo ● 4, 21 i. 31	
13 K.	Gedla ○ 2,39—9,21 Kesät. 1	
14 T.	Gelis 2	
15 P.	Wietti 3	

Muistettawia tapauksia tässä

1. Paawi Gregorius XVI † 1846.
2. Kardinaali Kimenes, Kaarle V:n pääministeri, synt. Torelaguossa 1437.
3. Englantilainen uskonpuhdistaja Juh. Wiclef synt. 1324.
4. Ranskalaiset lyöwät Itäwalmartalaisia Magentalla 1859.
5. Kanjallistalouden tutkija Natam Smith synt. Skotlannissa 1726.
6. Kreiwi Camillo Cavour † Turinissa 1861.
7. Murhapriitys keisari Aleksanteri II vastaan Pariisissa 1867.
8. Muhamet † Medinassa 632.
9. Wienin kongressi lopetetaan 1815.
10. Keisari Fredrik I Barbarossa hukkuu Salej-jokeen Wähäsja-Astiasissa 1190.
11. Sardinia luowuttaa Sawohan ja Nizzan Ranskalle 1860.
12. Kopina alkaa Pragissa 1848.
13. Magentan herttua Mac-Mahon synt. Autunissa 1808.
14. Napoleon I lyö Wenäläiset Friedlandilla 1807.
15. Kuningas Juhana Maaton antaa „Magna Charta“n Englannin kansalle.

Luult.	Nr.	Muistiinpanoja:
16 L.	Justiina ○ 2,38—9,23 4	15. Yliopiston kirjasto suljetaan kuuauubeksi.
	Room. 8: 18—23. Luult. 6: 36—42.	20. Toripäiwä Lowiifassa.
17 S.	4 S. Kolm. p. Urho 5	20. Kewätukutausi päättyy kansakouluissa ja seminaareissa.
18 M.	Leontius (Tapio) 6	28. Toripäiwä Porwoossa.
19 T.	Siiri (Siro) 7	
20 K.	Florentin ○ 2,37—9,25 8	
21 T.	Albanus [● 6,11 i. 9	
22 P.	Paulina 10	
23 L.	Adolf (Matto) ○ 2,38—9,26 11	
	Gf. 40: 1—8. Luult. 1: 57—80.	
24 S.	Juhana Kast. päiwä 12	
25 M.	Taawetti 13	
26 T.	Jeremias (Jermo) 14	
27 K.	Dnerwa ○ 2,40—9,25 15	
28 T.	Leo [● 9.18 i. 16	
29 P.	Pietari 17	
30 L.	Martialis ○ 2,42—9,24 18	

Sananlaskuja:

Käti kukkuu; halloiksi hanteen, leinokki lehteen, wiljauubeksi marpuun.
Jtä tejan istuttaa, länsituuli lämmitää.

Päiwiä.

kunnsa entisiltä ajoilta.

16. Pius IX walitaan paawiksi 1846.
17. Biron sanomalehtikirjallisuuden syntympäiwä 1856.
18. Napoleon I lyöhdään Waterlooon tappeluissa 1815.
19. Ranskan kansalliskokous poistaa perinnöllisen aatelisarwon 1790.
20. Englannin kuningas Wilho IV †; kuningatar Viktoria astuu sijaan walta-istuimelle 1837.
21. Tilfitin rauha Wenäjän ja Ranskan välillä 1807.
22. Napoleon I julistaa johan Wenäjälle 1812.
23. Mehemed Ali hyökkää Montenegroon 1877.
24. Kustaa II Adolf nousee Sakjan rannalle 1630.
25. Ewankeelinen uskontunnustus annetaan keisari Kaarle V:lle Augsburgissa 1530.
26. Ranska ja Englanti tekewät rauhan kiinan kanssa Tien-Tsai-issa 1859.
27. Sotapäällikkö ja waltiomies Juhana Churchill (Malboroughin herttua) † Lontoossa 1722.
28. Kaarle V walitaan Rooman keisariksi 1519.
29. Filosoofi Juhana Jaakko Rousseau synt. Genevessä 1712.
30. Kustaa II Adolf perustaa Tarton yliopiston 1632.

Luult.	Room. 6: 3—11. Matt. 5: 20—26.	38	Muistuinpanoja:
1	S. 6 S. Kolm. p. Aaro Ref. 19	19	Heinäkuun alusja Kotj. 1862
2	M. Marian etj. p.	20	1. obl. arm.
3	T. Anatolius	21	1. Kotj. 1872 korf. lunast.
4	S. Ulla ○ 2,47—9,21 ● 4,43 i.	22	3. Marffinat Sortawalasja.
5	T. Meffer	23	14. Zoutfenen, naarashaah-
6	B. Gaias (Gja)	24	kan, metähänhen, tyntölin-
7	L. Klaus ○ 2,50—9,18	25	nun, kaiffien suorjalajien,
	1 Piet. 1:16—18. Matt. 17:1—8.		ijokurpan ja suokufon rau-
8	S. 7 S. Kolm. p. Kifian	26	hoitusaika loppuu.
9	M. Lyyli	27	15. Nyriäisten rauhoitusaika
10	L. Kanutus (Solmu)	28	loppuu.
11	S. Eleonoora ○ 2,57—9,12	29	15. Luwalliseen metjästyksen
12	T. Herman ● 9,29 a.	30	jaa käyttää koira ja järvien
13	P. Joel Heinät. 1		raunoilla ynnä wesiperäisillä
14	L. Miisa ○ 3,2—9,8	2	mailla.
	Room. 8:12—17. Matt. 7:15—21.		15. Yliopiston kirjasto awa-
15	S. 8 S. Kolm. p. Apost. jaf. 3	3	taan.
			23. Mätäkkuu alkaa.

Muistettavia tapauksia tässä

1. Filosoofi Gottfr. Wilh. v. Leibnitz synt. Leipzigsissä 1646.
2. Napoleon I valloittaa Aleksandrian 1798.
3. Murhayritys suuriruhtinas Konstantinia vastaan Warsowassa 1862. Sadowan taistelu Preussin ja Itävallan välillä 1866.
4. Joosep Garibaldi synt. Nizzassa 1807.
5. Orloff lyö turkkilajen laivaston Tshesmessä 1770.
6. Böhmiläinen uskon-puhdistaja Juhana Hus poltetaan Cost-nizissa 1415.
7. Masaniellon kapina Napolissa 1647.
8. Ruotsin kuningas Oskar I †; Kaar XV tulee sijaan 1859.
9. Keisari Pietari III hädätään walte-istuinmelta Wenäjällä; Katarina II astuu sijaan 1762.
10. Uskonpuhdistaja Juhana Calvin synt. Noyon'issa 1509.
11. Englantilaiset julistavat ottaneensa Cyperin saaren valtaansa 1878. Villafrancan rauha 1859.
12. Rheinin liitto perustetaan Pariisissa 1806.
13. Charlotta Corday murhaa Marat'in Pariisissa 1793.
14. Kansajoukko valloittaa Bastiljen Pariisissa 1789.
15. Ranska tekee paavin kansja konfordaatin 1801. Napoleon I joutuu wankuteen 1815.

Luult.		38	Muistuinpanoja:
16	M. Reinhold (Reino)	4	28. Marraskuussa poismuut-
17	T. Aleksi	5	tawa palkollinen saa tästä
18	K. Fredrik (Riettu) ○ 3,10—9,0	6	päivästä alkaen (Ehysskuun
19	T. Saara	7	8 p:n jaakka) pyhtää pääs-
20	P. Margareta (Marke) ○ 5,11	8	töbötöistä.
21	L. Hanna ○ 3,16—8,55 [a. 9	9	Jos suostuntaweron alainen
	Gal. 4:4,5. Gf. 53:4,5. 2 Kor. 7:1.		kuolee ennen tämän kuun
22	S. 3 Rufousp. Matleena 10	10	enj. päivää, ei hänen puo-
23	M. Olga	11	lesta tarwitse weroa suorit-
24	T. Kristina (Kirsti)	12	taa.
25	K. Jaakko ○ 3,25—8,46	13	Kf. asewelw. kalenteria.
26	T. Martta	14	Sananlaskuja:
27	P. 7 Unikeloa € 1,53 a.	15	Kuin ottran hiusket nähtävät,
28	L. Auvo ○ 3,31—8,40	16	warta silloin wiilatteei.
	1 Kor. 12:2—11. Luuf. 19:41—47.		Kyllä silloin papuja tulee, kun
29	S. 10 S. Kolm. p. Uoti	17	papumaa on Marken päivä-
30	M. Griikka	18	nä marjametsän wäärti.
31	T. Helena (Seli)	19	

kuussa entisiltä ajoilta.

16. Wenäläiset saawat käsinjä Mikopolin 1877.
17. Kansallistalouden tutkija Natam Smith † Ebinburgissa 1790.
18. Vatikanin konfilio päättää paavin erehtymättömyyden 1870.
19. Wenäläiset valloittawat Schipta-solan 1877.
20. Wenäläinen sotajoukko menee Diebitshin johdolla Balkanin yli 1829.
21. Paavi Clemens XIV lafkantaa Jesuitien weljestunnan 1773.
22. Napoleon II, Reichstadin herttua, † Schönbrunnissa 1832.
23. Keisarinna Eugenie ottaa vastaan Ranskan hallituksen 1870.
24. Hengellinen kirjailija Tuomas a Kempis † Agnetenburgin luostariissa lähellä Zwollea Hollannissa 1471.
25. Wapauden taistelija Simon Bofitwar synt. Carracasja 1783.
26. Ruotsalainen laivasto tappelee Dnamin luona tanskalaista ja lybeckiläistä vastaan 1566. St. N. Jakobson synt. Tartossa 1840.
27. Heinäkkuun wallankumous Pariisissa alkaa 1830.
28. Robespierre, Et Just ynnä muita terroristeja teloitetaan Pariisissa 1704.
29. Marski Luxemburg lyö Wilho Oranialaisen Neerwindenin luona 1693.
30. Orleans'in herttua Ludw. Filip huudetaan Ranskan hallitsijaksi 1830.
31. Jesuiiti-weljestunnan perustaja Ign. Loyola † Roomassa 1556.

Luik. l.	Heinäk. 7	Muistiinpanoja:
1 R. Piet. want. ○ 3,41—8,30	20	1. Kot. lahj. I. obl. arv.
2 T. Ratri	21	1. Walt. palk. I. sarjat arv.
3 P. MARIA ○ 3,6 a. [-8,22	22	1. Koisch. 1881 I. forf. lun.
4 L. Aristartus (Tarffi) 3,47	23	1. Syp. kotim. I. forf. lun.
1 Kor. 15:1—10. Luuf. 18:9—14.		9. Rauhoitus aika loppuu niidenkin hyydyllisten otusten juhteen, joidenka ampumien ei vielä viime kuussa ollut jallittu (paitfi pelto-pynn).
5 S. 11 S. Kolm. p. Salme	24	9. Metjästys koirilla vapaa.
6 M. Sifstus	25	11. Tähän aikaan nähdään runsaasti lentotähtiä.
7 T. Lahja (Donatus)	26	
8 R. Kyriakus ○ 3,57—8,12	27	
9 T. Romanus	28	
10 P. Lauri	29	
11 L. Sanna ○ 4,5—8,4 ○ 3,9 a. 30	30	
2 Kor. 3:4—18. Marf. 7:31—37.		
12 S. 12 S. Kolm. p. Maara	31	
13 M. Hippolytus	Elof. 1	
14 T. Eusebius	2	
15 R. Jälf. Mar. p. ○ 4,14—7,53	3	

Muistettavia tapauksia tässä

- Englantilainen Nelson lyö ranskalaisen laivaston Abukitrilla 1798.
- Napoleon Bonaparte tulee ensimmäiseksi konjuliksi koko elinajaksi 1802.
- Kristoffer Columbus lähtee Palos-satamasta löytöretkelle uuteen maailmaan 1492.
- Englantilaiset valloittavat Gibraltarin 1704.
- Tanskan valtioministeri Juh. Fr. Struensee synt. 1737.
- Ludwig Napoleon maatuu Boulognessa ja wiedään wankina Namiin 1840.
- Saksan keisari Henrik IV + Püttichissä 1106.
- Englannin ministeri Orjo Canning + Chiswickissä läh. Lontoota 1827.
- Itävallan arkkiherttua Maksimilian walitaan Metjikon keisariksi 1863.
- Sotamarski Oct. Piccolomini + Wienissä 1656.
- Luonnonutkija Lorenz Oken + Zürichissä 1851.
- Preussin kuningas Fredrik II tappelee Itävaltalaisia ja Wenäläisiä vastaan Runersdorffilla 1759.
- Espanialaiset valloittavat Cortez'in johdolla Metjikon kaupungin 1531.
- Jgn. Loyola perustaa Jesuiiti-weljeskunnan 1540.
- Romaaninkirjoittaja Walter Scott synt. Edinburgissa 1771.

Luik. l.	7	Muistiinpanoja:
16 T. Brynolf	4	20. Syyslukukausi alkaa koulouluttaja seminaareissa.
17 P. Werner (Wänni) [○ 2,34 i.	5	23. Mätätään loppuu.
18 L. Armas ○ 4,22—7,44	6	31. Peltopyhän rauhoitus aika loppuu.
Gal. 3:16—22. Luuf. 10:23—37.		Skatso ajewelwollisuus-kalenteria.
19 S. 13 S. Kolm. p. Mauno	7	
20 M. Samuli	8	
21 T. Waito (Anastafius)	9	
22 R. Jiwari ○ 4,31—7,33	0	
23 T. Sakus	11	
24 P. Pärttyli [7,12 a.	12	
25 L. Lowiija ○ 4,38—7,24	13	
Gal. 5:16—24. Luuf. 17:11—19.		
26 S. 14 S. Kolm. p. Ilmo	14	
27 M. Lemmitty	15	
28 T. Tauno (Augustinus)	16	
29 R. Juh. Kast. I. leiff. ○ 4,48	17	
30 T. Gemil [-7,12	18	
31 P. Arwid (Arwe)	19	

kuussa entisiltä ajoilta.

- Thernajaja-joen tappelu Krimillä 1855.
- Preussin kuningas Fredrik II + Potsdamissa 1786.
- Itävallan keisari Frans Joosef synt. 1820.
- Metjin luona tapellaan ranskalais-saksalaisissa sodassa 1870.
- Ensimmäisen saksalaisen parlamentin (1849) presidentti G. W. Gager synt. 1799. Ent. raittiusseura Euroopassa (Skanlannissa) 1829. Piispa Grundtwig Tanskassa + 1872.
- Ponte-Corvon prinssi (Kaarle Juhana) walitaan Drebron waltio-päiwillä Ruotsin kuninkaaksi 1810.
- ihmis-oikeudet julistetaan Ranskan juuren wallankumouksen aikana 1789.
- Ranskan kun. Ludwik XVI synt. 1754. Pragun rauha 1866.
- Bartholomeon yö (Hugenotteja murhataan Pariisissa) 1572.
- Kunoilija Juhana G. v. Herder synt. Mohrungenissa 1744. F. R. Krentzwalb + Tartossa 1882.
- Kunoilija L. Körner kaatuu taistelussa Gadebuschin lähellä 1813.
- Tilly ja Wallenstein lyöwät Tanskan kuninkaan Kristian IV:n Lutter am Barenberg'in luona 1626.
- Kunoilija Juhana Wolfg. Göthe synt. Frankfurt am M. 1749.
- Ministeri Juhana Bapt. Colbert synt. Rheims'issä 1619.
- Tappelu Preussiläisten ja Wenäläisten välillä Groß-Jägerndorffilla 1757.
- Bazaine joutuu tappiolle Metjissä 1870.

Luft. 1	Glöf. 1	Muistiinpanoja:
1 L. Afo	⊙ 4,55-7,3	⊙ 3,54 i. 20
Gal. 5: 25-6: 10.	Matt. 6: 24-34.	Notch. 1874 l. obl. arv. tämän kuun alussa.
2 S. 15 S. Kolm. p. Justus	21	1. Notch. 1874 l. korf. lunast.
3 M. Serafina (Sere)	22	1. Synslukukausi alkaa liopistossa ja kouluissa.
4 T. Mooses	23	4. Gläim. Kiurumedellä.
5 K. Gudofus	⊙ 5,5-6,51	24
6 L. Safari	25	6. Marffinat Tampereella.
7 P. Refina	26	8. Viimeinen päivä, jolloin palkollinen saa pyytää päästötödistystä itsännältä. Samoin viimeinen päivä, jona itsäntä on oikeutettu antamaan päästötirjaa palkolliselle, jota hän ei aio pitää seuraavana vuonna.
8 L. Mar. synt. p.	⊙ 5,12-6,42	27
Gei. 3: 13-21. Luuf. 7: 11-17.		13. Gläim. Leppävirroilla.
9 S. 16 S. Kolm. p.	⊙ 8,18 i.	28
10 M. Teodard	29	13. Gläim. Moushijärvi. Häijöjä ja Pietšämällä.
11 T. ALEKSANTERI	30	
12 K. Tiila	⊙ 5,22-6,30	31
13 T. Amatus	Syysk. 1	
14 P. Iida	2	
15 L. Rifetas	⊙ 5,28-6,21	3

Muistettavia tapauksia tässä

1. Napoleon III joutuu vangiksi Sédanin tappelussa 1870. Ensint. raittiusseura, joka vaati jäsentensä täydellisen luopumisen kaikista väkewistä juomista, perustettu Prestonissa 1832.
2. Englantilaiset alkavat pommittaa Köpenhaminaa 1807.
3. Englannin protektori Olivier Cromwell † 1658.
4. Napoleon III luovutetaan kruunusta ja Ranska julistetaan tajawallaksi 1870.
5. Säveltäjä Giacomo Meyerbeer synt. Berliinissä 1794.
6. Ranskalaiset joutuivat tappiolle liittolaisia vastaan Dönnewits'illä 1813.
7. Borodinon tappelu Ranskalaisen ja Venäläisten välillä 1812. Ruotsin kuningas Kaarle XV † 1872.
8. Ranskalainen Bellier valloittaa Malakof-tornin Sewastopolissa 1855.
9. Englannin kuningas Wilho Valloittaja † 1087.
10. Löydöretkeilijä Rungo Park synt. Selkirkissä Skotlannissa 1771.
11. Martti Turenne synt. Sédanissa 1611.
12. Puolan kuningas Juhana Sobiesch pelastaa Wienin 1683.
13. Espanian kuningas Filippi II † 1598.
14. Napoleon saapuu Moskovaan: palo alkaa 1812.
15. Englannin ja maailman ensimmäinen rautatie Liverpoolistä Manchesteriin avataan liikkeelle 1830.

Luft. 1	Gl. 4: 1-6. Luuf. 14: 1-11.	Muistiinpanoja:
16 S. 18 S. Kolm. p.	⊙ 11,21 i.	4
17 M. Elisabet	5	15. Syn. Notch. l. korf. lunast.
18 T. Tyhne (Metodius)	6	5. Marffinat Turussa, Lappeenrannassa, Kemissä.
19 K. Fredrika	⊙ 5,38-6,9	7
20 T. Augusta	8	18. Toripäivä Kuopiossa, Skajolalla, Himangossa.
21 P. Matteus (Matti)	9	18. Gläim. Länkipohjassa.
22 L. Maurits	⊙ 5,44-5,59	10
1 Kor. 1: 4-8. Matt. 22: 34-46.		18. " Syymässä.
23 S. 18 S. Kolm. p. Teffa	11	19. " Skujalassa.
24 M. Gerhard	12	19. " I:tylässä.
25 T. Kleofas (Kullerwo)	13	21. " Akaan Toijalassa.
26 K. Skyprianus	⊙ 5,54-5,47	14
27 T. Skaino (Damianus)	15	27. Marffinat Raumalla, Kätilämesjä, Dulussa, Marianhaminassa, Hämeenlinnassa.
28 P. Leonard	16	27. Gläim. Quittist. Lautakylässä.
29 L. Mikko	⊙ 6,1-5,33	17
Jim. r. 12: 7-12. Matt. 18: 1-11.		27. Gläim. Tammisaressä.
30 S. Riffeliny. Hieronymus	18	27. Toripäivä Riffelissä.
		28. Syn. Notch. l. obl. arv.

Iunsa entifilä ajoilta.

16. Unkarilainen itsänmaan puolustaja Ludw. Koszuth synt. Monofissa 1802.
17. Englannin kuningatar Elisabet synt. 1533.
18. Antero Hofer alkaa kapinan Tyrolissa 1809.
19. Kielentutkija kardinaali Joojep Mezzofanti synt. Bolognassa 1771.
20. Alman tappelu Krimin sodassa 1854. Italialaiset valloittavat Rooman 1870.
21. Keisari Kaarle V † St. Just'in luostarisja Estremadurasja 1558; Walter Scott † Abbotsfordissa 1832.
22. Baawi Clemens XIV (Ganganelli) † 1792.
23. Runoilija L. Körner synt. Dresdenissä 1791.
24. Filosoofi Theofr. Paracelsus † Salzburgissa 1541.
26. Napoleon I ja Aleksanteri I yhtyivät Erfurtin kongressissa 1808.
27. Buhuja ja filosoofi Jaakko Bosjuet synt. Dijonissa 1628.
28. Maantieteilijä Kaarle Sitter † Berliinissä 1859.
29. Espanian kuningatar Ijabella luovutetaan kruunusta 1858.
30. Ranskalaiset miehittävät Strasburgin 1687. Baltiomies Jaakko Nefer synt. Genewessä 1732.

Luft. I.			18.
1	M. Remigius	7,34 a.	Shyst. 19
2	L. Ludwit		20
3	K. Gwald	6,11—5,26	21
4	T. Frans		22
5	B. Silja		23
6	L. Bruno	6,19—5,17	24
Ef. 5: 15—21. Matt. 22: 1—14.			
7	S. 20 S. Kolm. p.		25
8	M. Juteri (Jnto)		26
9	L. Jlo	11,59 a	27
10	K. Josefina	6,26—5,5	28
11	T. Probus		29
12	B. Walfrib	—4,56	30
13	L. Teofilus (Teppo)	6,36 L. f. 1	31
Ef. 6: 10—18. Suh. 4: 46—53.			
14	S. 21 S. Kolm. p. Kalikstus		2
15	M. Heta		3

Muistiinpanoja:

1. ajewelw. kalenteria.
2. Markkinat Helsingissä.
3. " Wiipurista.
4. Etäänmarkk. Turussa.
4. Markk. Heinolassa.
5. " Ustelasja.
9. " Porwoossa.
9. " Naahessa.
10. " Uudessa kaupung.
11. " Loviisassa.
11. " Tammijaressa.
16. " Haminassa.
16. Toripäiv. Savonlinnassa.

Ote palkkausäännöstä:
 Jännän pitää palkolliselle, kuin se palveluksesta lähtee, antaa päästötirja, joka totuu-

Luft. I.			18.
16	L. Gallus	8,25 a.	4
17	K. Hellin	6,46—4,44	5
18	L. Luukas		6
19	B. Ujas (Ptolemeus)		7
20	L. Kasper	6,54—4,56	8
Jil. 1: 3—11. Matt. 18: 23—35.			
21	S. 22 S. Kolm. p. Urjula	€ 9	9
22	M. Waito (Sewerus)	[0,58 a.	10
23	L. Sewerin		11
24	K. Ewergistus	7,4—4,24	12
25	L. Silba (Krispinus)		13
26	B. Amanda		14
27	L. Saima	7,11—4,16	15
Gal. 5: 13. I Kor. 9: 24, 25. Pi. 56: 13, 14.			
28	S. 4 Rufousp. Simon, Judas	15	16
29	M. Eilukka (Narcisjus)		17
30	T. Gustawa	[1,37 a.	18
31	K. Artur, Arto	7,21—4,5	19

Muistiinpanoja:

den ja oikeuden mukaan sisältää: 1) palkollisen nimen, 2) palvelusajan päästötirjan antajan luona, 3) miten palkollinen on itseänsä käyttänyt ja palveluksensa toimittanut, 4) ajan milta palkollinen on vapaa toiseen palvelukseen rupeamaan, 5) päästötirjan vuos- ja päiväluvun, 6) jännän omastajien nimikirjoituksen, taikka hänen puumerkinsä ja kirjantekijän nimen.

Sananlaskuja:

Mittelistä ämmät pirttiin, nauurit kuoppaan.
 Stouundetji lumi lehteen.

Muistettavia tapauksia tässä

1. Nuotjalainen runoilija Tuomas Thorild + Griefswalbisissa w. 1808.
2. Antariainen päällikkö Klapka jättää Komornin Itävaltalaisille 1848.
3. Fultonin tekemä ensimmäinen höyrylaiva lasjetaan teloitetaan New-Yorkissa 1807.
4. Turkkilaiset julistawat sodan Wenäjälle 1853.
5. Kirjailija Denis Diderot synt. Langres'sissa 1713.
6. Laulaja Jenny Lind synt. Tukholmassa 1820.
7. Don Juan d'Autria lhy Turkkilaiset Lepantolla 1571.
8. Murhenäpelmän kirjoittaja Vittorio Alfieri + Florensisissa 1803.
9. Presidentti Zuhana Anton Capodistria murhataan Kauppiassa 1831.
10. Puolalaiset lyövään ja Kosciusko joutuu wangijfi Macziejowien tappelussa 1794.
11. Schweitsiläinen uskonpuhdistaja Ulrich Zwingli kaatuu Kappelein tappelussa 1531.
12. Kristofer Columbus tulee Guanahaniin 1492.
13. Ent. kuningas J. Murat ammutaan Fort Bizzarossa 1815.
14. William Penn, Pennsylvanian perustaja, synt. Vontoosissa 1644.
15. Kenraali Eugen Cavaignac synt. Pariisissa 1802.
16. Ludwif XVI:n puoliso Maria Antoinette teloitetaan Pariisissa 1793.

kuusja entijiltä ajoilta.

17. Campo-Fornion rauha Ranskan ja Itäwallan välillä 1797.
18. Eugen Sawoyalainen synt. Pariisissa 1663.
19. Runoilija Jon. Swift + Dublin'sissa 1745.
20. Englannin, Ranskan ja Wenäjän laivastot häviittäwät turkkilaisen laivaston Rawarinon luona 1827.
21. Englantilainen Nelson woittaa ranskalais-espansialaisen laivaston, waan kaatuu itse Trafalgarin luona 1805.
22. Pietari Suuri ottaa keijarin-nimen 1721.
23. Napoleon räjäyttää Kremlin linnan ja lähtee Moskowasta 1812.
24. Schlettstadin antaumus 1870.
25. Kirjailija ja ministeri Kaarle v. Savigny + Berlinissä 1861.
26. Balaklawan tappelu Krimin sodassa 1854.
27. Maailman ympäri purjehtija Jaakko Cook synt. York-Shires'ssä 1728.
28. Kenraali Gurko valloittaa Telishin 1877.
29. Thiers'in ministeristö lankee Ranskassa; Guizot ulkoasiain ministerinä 1840.
30. Murhayritys Ludw. Napoleonin vastaan Strafsburgissa 1836.
31. M. Lutherus nautaa 95 wäitöslausetta Wittenbergin linnan kirkolle 1517.

luku	luku	Muistiinpanoja:
1 L. Byh. miest. p.	Lotaf. 20	1. Palkollisten muuttoaika.
2 P. Topias	21	1. Rotsh. 1881 l. obl. arv.
3 L. Erland	○ 7,29—3,57 22	1. Balt. palk. l. obl. num. arv.
Jlm. r. 7: 2—12. Matt. 5: 1—12.		
4 S. Byh. miest. p.	Herita 23	1. l. unast.
5 M. Malafias	24	1. Sels. wejij. l. korf. lun.
6 L. Kustaa Adolf	25	1. Kautatien kulku-ohje taval-
7 K. Engelbert	○ 7,40—3,47 26	lifesti muutetaan.
8 L. Willehad	1,44 a. 27	9. Historiallisen seuran vuosipäivä.
9 P. Teodor (Teuvo)	[—3,40 28	13. Lentotähtiä tavallista run-
10 L. Martti Lutherus	○ 7,48 29	jaammin nähtyisiä.
1 Tesf. 4: 14—18. Matt. 24: 15—28.		
11 S. 25 S. Kolm. p.	30	14. Peltopyynn rauhoitusaika alkaa.
12 M. Konrad	30	Jos palkollinen muuttaa toi-
13 L. Kristian	Marrask. 1	esta seurakunnasta, niin
14 K. Synpatius (Silppu)	○ 7,58—2	antakoon kohta muuttokir-
15 L. Leopold	[3,3 ○ 6,17 i. 3	jansa ijännälle, joka wi-

Muistettavia tapauksia tässä

1. Lisabonin maanjäristys 1755.
2. Runoilija Gjaas Tegner † Beröössä 1846.
3. Kardinaali, arkkipiispa Kaarle Borromeo (pyhä) † Milanossa 1584.
4. Ruotin ja Norjan yhdistys 1814. — Säveltäjä Feliks Mendelssohn Barthody † Leipzigiissä 1847.
5. Runoilija Hannu Sachs synt. Nürnbergissä 1495.
6. Kustaa Adolf † Lügenin taistelussa 1632. — Kansalainen Dumouriez lyö Itävaltalaiset Jemappes'illa 1792.
7. Pyrenean rauha Ranskan ja Espanian välillä 1659.
8. Schweitsiläiset tekivät liiton Rütliissä Itävaltaa vastaan 1307.
9. Napoleon Bonaparte julistaa itsensä ensimmäiseksi konsuliksi 1799.
10. M. Lutherus synt. Eislebenissä 1483. — Runoilija Fredrik v. Schiller synt. Marbachissa 1759.
11. Kaarle XII tulee Stralsundin palatsissaan Turkin maalta 1714.
12. Pariisin maire Juhana Silw. Bailly teloitetaan 1793.
13. Runoilija Eubw. Uhland † Tübingenissä 1862.
14. Filosoofi Prjöd Wilho Hegel † Berlinissä 1831.
15. Tanskan kuningas Fredrik † Glücksborgin linnassa 1863.

luku	luku	Muistiinpanoja:
16 P. Marne (Edmund)	4	meistään 14 päivässä an-
17 L. Gino (Anian)	○ 8,5—3,24 5	taa sen kirkkoherralle.
2 Piet. 3: 3—13. Matt. 25: 1—13.		
18 S. 26 S. Kolm. p. Matsimus	6	Sananlaskuja:
19 M. Elsa	6	Simo filtoja tekee, Martti
20 T. Sjalmar (Zammu)	7	maata wahwistaapi, Antti
21 K. Tuowi	⊕ 3,23 i. 9	aifoja panee, Mikolaus ni-
22 T. Silju	○ 8,16—3,16 10	woopi kiinni.
23 P. Klemens	11	
24 L. Kristogonus	○ 8,23—3,10 12	Jouluna jollaki, tekriinä kella-
2 Tesf. 1: 3—10. Matt. 25: 31—46.		
25 S. Tuomiojuun. Katariina	13	fi, kuten pääty pääsiäisnä.
26 M. Dagmar	14	
27 L. Vitalis	15	Ottaijin minäkin orjan, pitäi-
28 K. Eten	○ 8,32—3,3 16	sin minäkin pitaan, kun je
29 T. Saturninus	⊕ 8,34 i. 17	hymättä eläisi, tarteniji
30 P. Antero	18	waattehitta.

kuusja entisiltä ajoilta.

16. Kirjailija Juhana d'Alembert synt. Pariisissa 1717.
17. Katarina II † Wenäjällä; Paawali I astuu hallitustuimelle 1796.
18. Wilho Tell ampuu Altorfissa omenan poikansa pään päältä 1307.
19. Ruwanweistäjä Alb. Thorwaldsen synt. merellä Islannin ja Köpenhaminan välillä 1770.
20. Wasco di Gama purjehti Hyvän Toiwon niemen ohji 1497.
- 21 ja 22. Kansanäänestyks Pariisissa keisariuden palauttamisesta 1852.
22. Tyroolilaisten sankari Antero Hofer synt. St. Leonardissa 1767.
23. Torstenjon lyö Itävaltalaiset Jiltenbodilla 1644.
24. Filosoofi Baruk Spinoza synt. Amsterdamiissa 1632.
25. Kapina Roomassa; Pius IX pakenee Roomasta Gaetaan 1848.
26. Ranskalaiset alkavat mennä Beresina-joen yli 1812.
27. Keisari Aleksanteri I antaa Puolalle perustuslain 1815.
28. Murawjeff walloittaa Karjin 1855.
29. Puolan kapina alkaa Warjowassa 1830.
30. Kaarle XII kaatuu Fredrikshaldin luona 1718.

Luult.	Marrask.	18	Muistiinpanoja:
1 L. Balio	○ 8,38—2,59	19	2. Nuori kirkkokuusi alkaa.
Room. 13:11—14. Matt. 21:1—9.			5. Toripäivä Kajaanissa.
2 S. 1 S. Advent.	Beata	20	11. Toripäivä Korpielässä.
3 M. Sefanias		21	12. Toripäivä Kolarissa.
4 T. Kyllikki		22	13. " Jämsällä.
5 K. Selma	○ 8,46—2,55	23	15. Syyslulukausi päättyy yliopistossa.
6 L. Niilo		24	19. Markkinat Kittilässä.
7 P. Agaton	1,26 i.	25	19. Toripäivä Joensuuja.
8 L. Marja	○ 8,51—2,52	26	20. Markkinat Kuusamosja.
Room. 15:4—13. Luut.			20. Syyslulukausi päättyy kansatouluuttaja-seminaareissa ja kouluissa.
9 S. 2 S. Advent.	Anna	27	
10 M. Judit		28	
11 T. Taneki		29	
12 K. Adalbert	○ 8,57—2,50	30	
13 T. Lucia	Joulut.	1	
14 P. Siborns	○ 5,8 a.	2	
15 L. Siitwo	○ 9,2—2,4	3	

Muistettavia tapauksia tässä

1. Keisari Aleksanteri I † Taganrogissa 1825.
2. Meksikon valloittaja Ferd. Cortez † lähellä Sewillaa 1554.
3. Tanskan kuningas Fredrik VI †, Kristian VIII tulee sijaan 1839.
4. Filosoofi Tuomas Hobbes † Lontoossa 1679.
5. Romaanin kirjoittaja Aleksanteri Dumas † 1870.
6. Kemian ja fyysikan tutkija Nicolas Fr. Gay-Lussac synt. Et Leonardissa 1778.
7. Irwingiläis-lahkokunnan perustaja Edw. Irwing † Glasgowsissa 1834.
8. Näytelmän kirjoittaja L. Corneille † Andelysissa Ranskassa 1709.
9. Nuotjalainen launopuhuja, piispa Mauno Schuberger † Lintöpingissä 1808.
10. Osman-pasha antautuu Venäläisille Plewnan edustalla 1877.
11. Fyysikan ja matematiikan tutkija D. Brewster synt. Seburgissa Skottilannissa 1781.
12. Kirjailija Juhana Kr. Gottsched † Leipziginissä 1766.
13. Tridentin kirkonkokous avataan 1545.
14. Pohjois-Amerikan liittowaltain ensimmäinen presidentti Drjö Washington † 1799.
15. Wirrentekijä L. Kingo synt. Sjaellannin saarella 1634.

Luult.	18	Muistiinpanoja:
1 Kor. 4:1—5. Matt. 11:2—10.	1	
16 S. 3 S. Advent.	Latsarus	4
17 M. Ignatius		5
18 T. Abraham (Nappo)		6
19 K. Jisaf	○ 9,5—2,49	7
20 T. Jaakop		8
21 P. Tuomas apost.	€ 9,48 a.	9
22 L. Joosep	○ 9,7—2,50	10
Jil. 4:4—7. Juh. 1:10—28.		
23 S. 4 S. Advent.		11
24 M. Natam, Gewa		12
Gj. 9:2. Luut. 2:1—20.		
25 M. Joulupäivä		13
Ap. Itr. 6:8—25. Matt. 23:34—39.		
26 K. Tapaninpäivä	○ 9,8—2,53	14
27 T. Juh. ewant.		15
28 P. Viatt. last. p.		16
29 L. Tuomas piispa		17
Gal. 4:1—7. Luut. 2:33—40.		
30 S. S. jälk. Joulua Taawi		18
31 M. Sylwester		19

kunsa entisiltä ajoilta.

16. Kielentuttija Wilho Grimm † Berliinissä 1859.
17. Kasper Hauser † Nürnbergissä 1839.
18. Niitolajewskin kaupunki perustetaan Amur-joella 1852.
19. Nuotin kuningas Kustaa II Adolf synt. 1594.
20. Sakseni korotetaan kuningasunnaksi 1806.
21. Ruonilija Ludwif Henrit Kr. Holty synt. Hannoverissa 1748.
22. Pariisista tehdään hyökkäys 1870.
23. Taistelu Amiens'in luona 1870. Naisten wiinajota Ameriikan Ohiossa alkaa 1873.
24. Schleswig-Holstein yhdistetään Preussiin 1866.
25. Preussilaisten ensimmäinen armeija alkaa hätyyttää Ranskalaisen pohjoisarmeijaa 1870.
26. J. M. Kreutzwald syntynyt Wirumaalla 1803. Paawi Leo XIII antaa ulos encyclica'n sosialismin ja uskonpuhdistuksen johdosta 1878.
27. Tähtien tutkija Juh. Kepler synt. Wagstatt'issa 1571.
28. Keisari Napoleon III † 1872. Serwialaiset valloittavat Pirotin 1877.
29. Mont Avron miehitetään 1870.
30. Alfons Asturialainen tulee Espanjan kuninkaaksi 1874.
31. Kenraali Prim ammutaan Madribissa 1870.

Nimipäivistä.

Tärkeänä almanakan osana meidän maassamme ovat nimipäivät. Almanakka ilman nimiä on käsite, joka meikäläisistä ehkä tuntunee hyvin oudolta, vaikka esim. Englannissa ei nimipäivistä tiedetä mitään. Mutta onhan monipuolisuus parempi, ja me olemme tottuneet tästä tärkeästä kirjasta löytämään ei ainoastaan ilmoituksia juhla- ja pyhäpäivistä, markkinoista, auringon ja kuun noususta ja laskusta y. m. sellaista, vaan myöskin milloin meidän sopii käydä ystäväimme ja tuttavaimme luona iloittamassa heidän kanssansa siitä että hekin ovat saaneet nimen pyhäpäivästä. Niitä on tärkeä, sen huomaa useasta siitä koskewasta sanomalehtikirjoituksesta. Kansallismieliset toivoivat almanakkaan kansallisia nimiä ja mun yleisö käytännössä olevia nimiä. Kaikki ne, joille on sattunut onnettomuus saada nimi, joka almanakassa ei ole, toivovat sen sinne otettavaksi, ja ne, jotka tahtovat panna uusia nimiä käytäntöön, toivovat että almanakka heitä auttaisi luovallisisa pyrinneissään tekemällä uudet nimet tutuksi ja wakuutaen niiden omistajille nimipäiväwiewien kallista etua. Mitä kannalta hyvänäsi asiata kajoataankin, tärkeä se waan on.

Nimipäivät ovat oikeastaan pyhimysten muistopäiviä. Samaten kuin muutamat päivät pyhitettiin juhliksi uskontomme perustajan ja apostolien muistoksi, pyhitti wanha kirkko myöskin päivät, jolloin pyhänä pidetyt miehet kuolivat tai marttirat kärfiwät, heidän muistoksansa ja nimitti ne heidän mukaansa. Lepopäiwiksi näitä pyhimysten päiviä kuitenkin ei määrätty, joten pyhimyspäiwien ja juhlapäiwien välillä aina on ollut suuri eroitus. Koska kuitenkin saattoi tapahtua että kaksi tai useampia pyhimyksiä samana päivänä kuoli, onkin sama päivä usein pyhitetty useamman pyhimyksen muistoksi ja kullakin paikkakunnalla wietetään niistä sen

muistoa, joka siellä on enemmän tunnettu tai arvossa pidetty. Toiset päivät taas ovat yhteiset koko katoolliselle kristikunnalle. Niin on joulukuun 6 p. taikkialla tunnettu pyhän Mikolan päivä ja samoin marraskuun 25 p. pyhän Katarinan päivä. Tammikuun 20 p. on yleisesti tunnettu Sebastianin päivä vaikka Sebastianin rinnalle asetettu Fabian on meidän almanakastamme lskännyt Seb. hyrjälle. Niin myös on Lokakuun 15 p. Pohjois-Saksassa ja meillä tunnettu Hetan (Hedwigin) päivä, mutta pidetään esim. Baijerissa Teresian päivänä. Marraskuun 10 ja 11 päivä ovat molemmat Martille pyhitetyt, ensimmäinen Martti paawille, toinen Martti piispalle. Meillä on 10 p. muutettu Martti Lutheruksen muistoksi, koska silloin oli hänen kuolema-päivänsä ja useassa protestanttisessa maassa on 11 p. Martti kokonaan hylätty, samaten kuin muutamissa katoollisissa maissa taas lok. 10 p. on toiselle pyhimykselle pyhitetty.

Suowittawaa woisi olla seurata, miten pyhimyspäivät wähitellen ovat hntyneet ja eri maissa eri tawoin kehineet. Suurin eroawaisuus tässä kohden wallitsee roomalaisen ja kreikkalaisen kirkon välillä. Ainoastaan pari, kolme nimeä kuskakin kunkaundesfa nähtywät olevan yhteisiä niille. Niihin kuuluu muun muassa Tammikuussa Antonius ja Juh. Krysostomus, Helmikuussa Agata, Huhtikuussa Yrjö ja Markus, muita mainitsematta. Sen ohessa on koko joukko pyhimyksiä, jotka kyllä ovat molemmalle kirkolle yhteisiä, vaikka niiden wietäminen an siirretty eri päiwiksi. Mutta onhan eroitukset suuria niidenkin eri maiden välillä, jotka kuuluvat roomalais-katoolliseen kirkkoon. Niin olemme wertaneet ranskalaisaista ja saksalaisaista katoollista almanakkaa keskenänjä ja Tammikuussa löytäneet ainoastaa 16 yhteistä nimeä samoilla päiwille. Yhteisiä nimiä Saksan katoollisille ja protestanttisille ei ollut muuta kuin 12 ja kaikille kolmelle yhteisiä oli 8. Mitä meidän almanakan tulee, pitää se enemmiten yhtä saksalais-protestanttisen almanakan kanssa, vaikka paikoin päiwinä, jossa saks. protestanttinen ja katoollinen almanakka eroawat toisistaan, katoollisten nimi on, joutunut meidän almanakkaan; se on arwattawasti tobistus siihen että nimi oli alkuaan ollut protestanttistenkin almanakassa ja wasta myöhemmin siinä muutettu. Tammikuun meidän almanakassamme olevista nimistä on 17 yhteistä Saksan protestanttisen almana-

kan kansja ja sen lisäksi on 6 nimeä, jotka vastaavina päivinä löydetään Salfan katoollisesta almanakasta, vaikka protestanttisessa nykkyään on toisia. Meille omituisia nimiä ovat Ruutti, Henrik pyhä ja Gerit (translat.), jotka ollen Pohjoismaiden pyhimyksiä siitä syystä eivät päässeet Keski-Euroopan almanakoihin. Tässä vertauskappaleessa emme ole pitäneet luvua nudenmanankuivista nimimuutoksista, vaan verranneet almanakamme miuhin, sellaisena kuin se viime vuonna annettujen nimipäivä-tietojen mukaan aikajemmin on ollut.

Ennenkuin ollenkaan oli olemassa almanakkoja, joista jokaisen on helppo löytää, milloin on hänen suojeluspyhänsä muistopäivä, kerrotaan että luostareissa oli tapana säilyttää kirja, jossa jokaista päivää kohden oli kirjoitettu siihen kuuluvien pyhimysten sekä nimet että merkittävät elämäntapahtumat; tästä kirjasta luettiin päivän merkityksen kuuluva kappale joka päivä ääneen munkkien harjoitukseksi. Siihen aikaan vanhat nimipäivät pidettiin suurella kunnianhinnalla kuullessaan warinaisesti kirkolliseen vuoteen. Vielä nytkin ovat asiat tietääksemme katoollisissa maisissa jotenkin samalla kannalla eikä pyhimysten päiviä saa muuttella muu kuin kirkon korkein hallitus.

Toisin on asian laita protestanttisissa maisissa. Englannin almanakoista ovat pyhimyspäivät kokonaan poistettu. Se osa paavillisisista menoista on heidän maassansa kokonaan hävinnyt; lutherilaisissa maisissa ovat nämä ulkonaiset merkit entisestä pyhien palveluksesta jätetty rauhaan, vaikka kansat näyttävät unhottaneen niiden alkuperäisen merkityksen. Näissä maisissa sen tähden ei mainittu päiviä pidetä sinnepäinkään samassa arvossa kuin katoollisissa maailmassa. Ollisi aivan väärin luulla meidän aikamme keksinnöksi sitä että almanakan nimiä käy muuttaminen. Kyllä almanakan tekijät jo kauan ovat tehneet sen keksinnön. Vanhimmista suomalaisista ja ruotsalaisista almanakoista sen tähden on paljon eroavaisuuksia, sen mukaan kuka niitä teki ja mistä tekijä katsoi hyväksi nimiä ottaa. Tämä epäjärjestys kuitenkin joihinkin määrin poistettiin, kun w. 1747 (lok. 17 p.) kuninkaallisessa päätöksessä julistettiin „ett'ei tästä lähin pidä oleman yhdeksän kuukauden annettu ulosanda jota luta almanachaa, joka ei ole tietoa academiaalida ylläkatsojottu, jolla on walda muuttaa ne wiat ja pois jättä ne cuin ei ole tarpeelliset, jotea tähän asti on niin paljo sijaa niissä endissä almanachoijsa ottaneet . . .“ Tällä tavoin siis

tuli almanakka tarvemman hoidannon alle ja suomalaisetkin almanakat siitä lähtien painettiin Tukholmassa eikä niinkuin ennen Turussa. Mutta, miten lienee, tiedeakatemia, joka sai yksinomaisten oikeuden tehdä muutoksia ja parannuksia, joka sai yksinomaisten oikeuden tehdä muutoksia ja parannuksia, lie katsonut welvollisuudekseen vähitellen vanhoja nimiä siinä parantaa uudeksi. Minäkin 36 uutta nimeä on otettu suomalaisen almanakkaan, niinä vuosina, joiha se oli ruotsalaisen tiedeakatemiaan holhottina ja kun Ruotsista erottuamme tämä kirja annettiin Suomen yliopiston haltuun, on samaa puuhaa jatkettu niin että nyt kaikkiaan on yli 80 nimeä wirallisessa almanakassa, joita ei ollut siinä sen wirallisessa joutuessa, ja joista nimistä useimmat eivät ole tawattawina missään pyhimysluettelossa maailmassa. Yhtä köyhtä tässä suhteessa ovat Ruotsin tiedeakatemia ja Suomen yliopisto wetäneet, mutta se eroitus heidän välillänsä kuitenkin on, että Ruotsin aikana almanakkaan otetuista nimistä ainoastaan 9 eli neljäs osa koko luuvasta oli naimen nimiä, samalla kuin Suomen yliopiston nimimuutoksista 44:stä uudesta nimestä 32 on naimen nimiä. Ei ollut uskonut niin paljon kohteellisuutta kauniimpaa sukupuolta kohtaan meidän oppineissa löytyvän.

Näiden jo mainittujen muutosten kautta on meidän almanakamme nimiojasto jo suurella määrin kadottanut alkuperäistä merkitystään ja historiallista arwoaan. Kun jo neljäs osa kaikista siinä olemista nimistä on mielivaltaisesti muutettu toisiksi, eihän se enää anna meille oikeata kuvaa entisten aikojen juhlisista ja pyhimyspalveluksesta. Se jo suuressa määrin muuttuu joutawaksi nimiluetteloksi, joka, niin kauan kuin sen ulosantaminen on yhden etu-oikeus, määrää milloin kuka tässä maassa saa nimipäiväänsä wietää, mutta jos kerran etu-oikeus lakkautetaan ja kuka kustantaja saa painattaa oman almanakkansa, lakkaa sekin merkitys ja meillä tulee olemaan yhtä monta erilaista nimipäiväluetteloa, kuin meillä on eri kustantajaa.

Kun erithen suostumuksen kautta Kansanwalistus-seura sai oikeuden ulosantaa oman almanakan, heräsi kohta ajatus että olisi sopiwa sen kautta tehdä uudet kansalliset nimet tutuiksi yleisölle. Ajatus ei tawannut paljon suosiota seuran toimikunnassa, kuten nähty esipuheesta kalenterimme ensimmäiseen vuosikertaan, ja arwettiin riittäväksi, jos miten mahdollista nimet annettaisiin niiden suomalaisissa muodoissa. Mutta kun suurempia muutoksia kannat-

tivat seuran juhlatoukussa olevat jäsenet, on sen jälkeen sekä viime vuoden että vielä enemmän tässä kalenterin vuosikerrassa vaihdettu harvoin tai ei ollenkaan käytettyjä nimiä toisiin sekä nykyään käytännössä olewiin että vanhempin suomalaisiin, intevallaisiin ja virolaisiin nimiin. Näitä muutoksia ei kuitenkaan tahdottu aiwan umpimähkään tehdä; waan tulisi seuran, kun kerran sen kalenterissa sellaisiin muutoksiin ryhdytään, voida osoittaa että muutoksissa wallitsee johdonmalaisuutta ja että, mitä historian arwoista siinä on, pitäisi jäävä koskematta. Tässä tarkoituksessa on tehty muutamia etuwaluistuksia. Viime vuonna julkaistut nimipäivätiedot antawat käsityksen siitä, mikä on alkuperäistä ja mikä muutettua wirallijessa kalenterissamme. Tähän kirjoitukseen seuraa liitteenä aakkoellinen luettelo kaikista almanakamme viimeisessä ja nykyisessä vuosikerrassa olewista nimistä ja niiden merkityksestä, mikäli niistä on selkoa saatu. Mutta vielä on eräs hywin tärkeä tutkimus tekemättä. Mitkä päivät ovat etupäässä meidän maassamme muuttuneet kansallisiksi? Muutamat sellaiset päivät ovat tyllä tunnetut; jananlasluissa, ilmanennustuksissa ja yhteisen kansan ajanluwussa aina muistetaan Tuomas, Kewätmaaria, Gennämaaria, Wappu, Urpo, Sipi, Paawali, Ilotti, Saakko, Matti, Nuutti, Mikko, Marke Jyrki tai Jyrjö y. arwattavasti monet muut. Sellaisia päiwä ei millään lailla pitäisi muuttaa. Olisi fangen hauska saada kerran luettelo kaikista Suomen kansan merkkipäiwistä ynnä tarkat selitykset, mistä fyystä mikin päiwä pidetään merkkillisena. Siinä olisi samassa olemassa mitä hauskin luwaus kansan elämästä ja tawoista, sen taifauskosta sekä sen ohessa monesta tarkasta huomiosta, joka on ollut sille todelliseksi hyödyksi entisaikoina, eikä nytkään pitäisi joutua unohtukseen. Sellaisen tutkimuksen on Wirolaisia warten tehnyt akateemikko Wiedemann, mutta meillä sellaista ei ole olemassa.

Jos joskus tahdottaisiin luoda kansallinen almanakka, tulisi meidän mielestämme jättää muuttamatta ne nimet ja päivät, joilla on äsken huomautettu merkitys kansan elämässä, ja samoin ei pitäisi muuttaa sellaisia päiwä, joidenta merkitys ulottuu yli suuren osan kristikuntaa; tässä kohden tulisi korjata nekin erehdykset, joihin entiset almanakamme tekijät ovat tehneet itsensä wita-pääksi. Näilläkin rajoituksilla jää melkoinen joukko wieraita ja

meille aiwan vähäpätöisiä nimiä, joidenka säilyttämisen suhteen ei tarwitse olla aiwan arkatuntoinen. Kuitenkin soisimme että tässä, missä mahdollista on, käytettäisiin sellaisia suomalaisia nimiä, joilla on joku entisiin vastaawa merkitys; sitä periaatetta noudattaen on muutettu esim. Marcellus (wasara) Ilmariksi, Polykarpus Wiljoksi, Dorotea Lainaksi, Eularius Mieluisiksi, Optatus Toiwoksi, Donatus Lahjaksi, Krescens Onerwaksi, Sefyrinus Ilmoksi, Dionysius Iloksi, Marsissus Lillukaksi. — Mutta kaikille muutettawille nimille lienee mahdoton löytää sopiwiä käännöksiä, sen tähden on äänen yhtäläisyys joskus saanut kelwata muutoksen perustukseksi. Siten on Hilarius muuttunut Hillariksi, Antipas Katsoiksi, Malkus Altki, Filemon Wilpuki, Leander Lauliksi, Gabinus Kaupoksi, Abinus Alpoiksi. Tähän ei kuulu kansan omat nimien muodostukset: Neko (Gregorius), Sipi (Sigfrid), Nisto (Krisofer) y. m., joita tietysti on huomioon otettu sen mukaan kuin niistä olemme tienneet ja katsooneet käytettäwiksi sopiwan. Muutamien ehdotuksien että esimerkiksi eri niminä eri päiwiin pantaissi sellaiset muodot kuin Anna ja Annikka, Aune ja Annikki, Gino ja Heino, Mielu ja Mieluisi, Jyrjö ja Jyrki, Notti ja Olli, emme luule olewan paikallansa. On tähän asti pidetty niitä (samoin kuin Kaarle, Kaarlo, Kalle ja Juski, Juho, Juhana, Hannu) saman nimen eri muotoina eikä liene syytä niitä almanakantaan auktoriteetin avulla muuttaa eri nimiksi. Tuskinpa se keino auttaisitaan, sillä ei kansan käsitys useinkaan muutu painettujen kaawojen mukaan; tawallisempi on päinwastainen asiain meno.

Näin tehtyämme wähän tilii kannastamme tärkeässä nimipäiwätyhymyksessä, annamme seuraawassa nimisanakirjan, josta awulla asian harrastajat owat tilaisuudessa tarkastaa, miten olemme noudattaneet yllä kerrotuita periaatteitamme ja mihin määrin niitä ehkä vielä olisi mahdollinen noudattaa. Tahdomme waan lisätä että jos wastakin joku sanomissa ilmoittaa mielipiteitään meille ohjeeksi ja neuwoksi, olisi suotawa että joku kappale sanomalehtinumeroita, joissa tyhymyksessä olewat kirjoitukset owat, lähettäisiin seuran toimikunnalle ristifiteessä. Muuten woi pian tapahtua että tärkeäkin muistutus jää meiltä huomaamatta, kun emme jouda niin tarffaan kaikkia maamme neljäkymmentä suomalaista sanomalehteä seuraamaan.

Nimisluettel.

Eyhennyksiä: *angl.* anglosaksalainen, *h.* hepreal., *kr.* kreikkalainen, *l.* latinal. *ms.* muinais-saksalainen, *msk.* muinais-standinawilainen, *r.* ruotsalainen, *s.* saksalainen. — *mn.* miehen nimi, *nn.* naisen nimi.

Aabel, *h.* turhuus. Tamm. 2.
 Aadolf, *ms.* futsufantari. Keij. 23.
 Aale, *vir.* naisen nimi. Suht. 27.
 Aappo, = Abraham. Joul. 18.
 Aarne, *suom.* aartenhoitaja. Marr. 16.
 Aaro, *h.* wälstimut. Hein. 1.
 Aatam, *h.* ruskea maa. Joul. 24.
 Aatto, *livl.* *mn.* Suht. 11.
 Aatto, = Adolf. Keij. 23.
 Abdon, *h.* valwelija. Heinä. 30.
 Abraham, *h.* paljon joufon isä. Joul. 18.
 Adalbert, *ms.* loistawa, jalojuttuinen. Joul. 12, Suht. 24.
 Adauctus, *l.* lähtetty. Elof. 30.
 Adalgunda, *ms.* sotaneittyt, urotar. Tamm. 30.
 Adrianus, *l.* Abrialainen. Maal. 4.
 Agabus, *syrr.* rafastettawa. Hein. 13.
 Agapetus, *kr.* rafastettu. Elo. 18.
 Agata, *kr.* hyyvä. Hein. 5.
 Agaton, *kr.* hyyvä. Joul. 7.
 Agneta, *kr.* puhdas, siweä. Tamm. 21.
 Aigidius, *kr.* kiltwentaaja, suojeija. Ehyss. 1.
 Aino, *suom.* ainoa, erinomainen. Touf. 10.
 Akates, *kr.* agaattikiwi, usfoll. toweri. Touf. 8.
 Ako, *ink. ja livl.* *mn.* Ehyss. 1.
 Aksel, *ms.* wahina turwa. Maal. 23.
 Alarik, *ms.* hyswältias. Touf. 24.
 Albanus, *l.* Albalainen. Keij. 21.
 Albertina, = Adalbertina *h.* Adalbert. Suht. 24.
 Albinus, *l.* walfoinen, helkä. Maal. 1.
 Aleksandra, *kr.* wäkwä auitaja. Touf. 3, 5.
 Aleksanteri, *kr.* *h.* Aleksandra. Ehyss. 11, Joul. 21.
 Aleksi, Aleksius, *kr.* *h.* edell. Heinä. 17.
 Alfhild, *msk.* woitamaton. Tamm. 31.
 Alina, *h.* hallitsijatar. Suht. 22.
 Alisa, = Loviisa. Hein. 14.
 All, = Alfild. Tamm. 31.
 Alma, *lat.* suojea, hedelmäll. Touf. 17.
 Alpo, *inkeriäinen* miehen nimi. Maal. 1.
 Altti, *suom.* Maal. 28.
 Amalia, = Emilia, *l.* mieluisa. Suht. 20.
 Amanda, *l.* rafastettawa. Elof. 26.
 Amandus, *h.* Amanda. Elof. 26.
 Amatus, *l.* rafastettu. Marr. 4.
 Amatus, *h.* Amatus. Ehyss. 13.
 Ambrosius, *kr.* fuolematon, Jumalinen. Suht. 4.

Amos, *h.* taaffa. Maal. 31.
 Anakletus, *kr.* uudestaant futsuttu. Suht. 21.
 Anastasius, *kr.* uudestaant herätetty. Elo. 21.
 Anatiolius, *kr.* Itämaalainen. Heinä. 3.
 Anian = Ananias, *h.* Serra on turwa i. armollinen. Marr. 17.
 Anna, *h.* armoitettu. Joul. 9.
 Angarius, *ms.* liittoteijäs. Hein. 4.
 Anselmo, *ms.* wanha spärä. Suht. 21.
 Antero = Andreas, *kr.* mielefäs. Marr. 30.
 Antimus, *kr.* weja, fufoistawa. Suht. 27.
 Antipas, *kr.* astiamies, ifänjainen. Suht. 11.
 Anton, Antonius, *kr.* fufoistawa. Tamm. 17, Keij. 13.
 Antti = Antonius t. Antero. Tamm. 17.
 Apollinaris, *h.* Apollonius. Hein. 23.
 Apollonia, *h.* Apollonius. Hein. 9, Hein. 23.
 Apollonius, *kr.* Apollonille (auringin jumala) pyhitetty. Maal. 10.
 Apostolien jako. Hein. 15.
 Aqwila, *l.* kottan tapainen, rohtea. Keij. 13.
 Aristarkus, *kr.* ceterin hallitsija. Elof. 4.
 Aristides, *kr.* paras. Elo. 31.
 Arkadius, *kr.* Arkadialainen. Tamm. 12.
 Armas, *suom.* Maal. 28.
 Arto, *vanha inkeriäinen* *mn.* Lofa. 31.
 Artur, *gael.* nimi. Lofa. 31.
 Arve, Arvid, *msk.* kotona olewa, rauhaija. Elo. 31.
 Atanasius, *kr.* fuolematon. Touf. 2.
 August, *l.* jalo. Tamm. 7.
 Augusta, *h.* August. Ehyss. 20.
 Augustinus, *h.* August. Elo. 28.
 Aune, Aunikki = Ageta. Tamm. 21.
 Aurora, *l.* loitar. Maal. 10.
 Aura, *suom.* nais. nimi, awara. Maal. 3.
 Auvo, *suom.* *mn.* Hein. 28.
 Babiana = Beata.
 Barbara, *kr.* muuttalainen. Joul. 4.
 Barnabas, *syrr.* loibutusen poika. Keij. 11.
 Basilia, *kr.* fumiinfaallinen. Touf. 20.
 Basildes, *kr.* *h.* edell. Keij. 10.
 Basilius, *kr.* *h.* edell. Touf. 30.
 Basilla = Basilia.
 Beata, *l.* onnellinen. Joul. 2.
 Beda, *gael.* wilfas. Touf. 27.
 Benediktus, *l.* fumatari. Maal. 21.
 Bernhard, *s.* toina tuun farju, karhujhdön. Suht. 19, Elo. 20.

Birgitta, *msk.* hoitaja. Hein. 1, Lofa. 7.
 Blasius, *kr.* läntfäärinen, wääräwää, (myös = Basilius). Hein. 3.
 Bonifacius, *l.* hyswältewä. Keij. 5.
 Botolf, *msk.* fantari, sotias. Keij. 17.
 Botvid, *msk.* mainio sotias. Hein. 28.
 Brocius, Marr. 13.
 Bruno, *sk.* ahmettuut. Elof. 6.
 Brynolf, *msk.* *h.* Botolf ja Bruno. Elo. 16.
 Charlotta, *ransk.* = Karoliina. Touf. 12.
 Cyrus, *pers.* aurinto. Hein. 8.
 Cyrilla, *l.* aurinoinen. Hein. 5.
 Dagmar, *msk.* fäitewä, loistawa. Marr. 26.
 Damianus, *kr.* kansasta lähtenyt. Ehyss. 27.
 David, *h.* rafastettu. Keij. 25, Joul. 12.
 Demetrius, *kr.* peltomies. Elof. 8.
 Denisarius, *l.* toivottu, haluttu. Touf. 23.
 Dionysius, *kr.* Iton jumalalle pyhitetty. Elof. 9.
 Dominikus, *l.* Jumalan palvelija. Elo. 5.
 Donatus, *l.* lahjatas. Elo. 7.
 Dorotea, *kr.* jumalan-lahja. Hein. 6.
 Ediltrud, *anglos.* *mn.* Keij. 23.
 Edmund, *anglos.* omaisuuden wartija. Marr. 16.
 Edward, *angl.* = Edmund. Maal. 18.
 Eedla, *msk.* jalo, jalojuttuinen. Keij. 13.
 Eelis, *h.* Eijja. Keij. 14.
 Eemil, *kr.* ystäwällinen, mieltyttävä. Elo. 30.
 Eero, *h.* wiijitty. Tamm. 3.
 Eenok, Eerik, *ms.* mahtawa, fumiinrifas. Tamm. 24, Touf. 18.
 Eeva, *h.* antelo, elävä. Joul. 24. (Ewelina, äitinen).
 Eino, *suom.* *mn.* hieno. Marr. 17.
 Eleonoora, *kr.* armelias. Hein. 11.
 Eleutherius, *kr.* wapaajuttuinen, ifänmaalinen. Touf. 26.
 Elias, Eljas, *h.* Jumala on herra. Suht. 17.
 ELIUS, *l.* walittu, wafio. Joul. 1.
 Elina = Eleonoora. Hein. 10.
 Elisa, *h.* Jumala on awun fofaja. Keij. 14.
 Elisabet, *h.* Jumalan wala. Ehyss. 17, Marr. 19.
 Eliswus, *l.* Eijja.
 Elli, *h.* Petronella, Eleonoora. Touf. 31.
 Elma, *nn.* Hein. 12.
 Elsa, *h.* Eijja. Marr. 19.
 Emanuel, *h.* Jumala kansamme. Maal. 26.
 Emerentia, *l.* ansiofas. Tamm. 23.
 Emilia, *h.* Gemil. Touf. 19.
 Emma, *nn.* Hein. 12.
 Engelbert, *msk.* talwaallinen lähettiläs. Marr. 7.
 Epimachus, *kr.* sodanbaluinen. Touf. 10.
 Erasmus, *kr.* rafastettawa, rafas. Keij. 2.

Erhard, *s.* woimakas, fowa. Tamm. 8.
 Eriikka, *h.* Gerit. Hein. 30.
 Erkki, *h.* Gerit. Tamm. 24.
 Erland, *ms.* muuttalainen. Marr. 3.
 Esaias, Esa, *h.* Serran autuus. Hein. 6.
 Eschillus, *h.* Eskil. Lofa. 6.
 Eskil, Esko, *msk.* Jumalan spärä. Keij. 12.
 Ester, *h.* tähti. Touf. 16.
 Eudokus, *kr.* mainio. Ehyss. 5.
 Eufemia, *kr.* hyswältäinen. Ehyss. 16.
 Eufrasia, *kr.* iloja, wilfas = Eufrosyne. Hein. 11.
 Eukarius, *l.* hyswittu. Hein. 20.
 Eulalia, *kr.* faunopuheinen. Hein. 12.
 Eusebius, *kr.* kirjawa. Elo. 14.
 Eustakius, *kr.* hyswawa. Marr. 3.
 Evald, *ms.* lainfannattaja (i. hyswältias). Elof. 3.
 Evergistus, *kr.* fäästämäinen (i. taitawa). Elof. 24.
 Eventus, Evert, *ks.* Edward. Ehyss. 9.
 Fabian, *l.* papuwijelijä. Tamm. 20.
 Fanny = Francisca, *h.* Frans. Maal. 2.
 Fausta, *l.* onnellinen. Ehyss. 20.
 Felicianus, *lat.* onnellinen. Keij. 7.
 Felicitas, *l.* *mn.* onni. Maal. 7.
 Feliks, *l.* onnellinen. Tamm. 14.
 Ferdinand, *muinais espanj.* fotajohtaja. Suht. 3.
 Fides, *l.* usfo, luotettawuus. Maal. 23.
 Filemon, *kr.* rafastawa. Maal. 8.
 Filippus, *kr.* hewosystämä. Touf. 1.
 Flavius, *l.* walkeamerinen. Keij. 20.
 Flora, *l.* fufoistawa. Touf. 13.
 Florentia, *h.* edell. Keij. 20.
 Florentin, *h.* edell. Keij. 20.
 Fokas, *kr.* merifoira. Hein. 14.
 Frans, Franciscus, *lat.* Ranskalainen. Elof. 4.
 Fredrik, *ruots.* rauharikas. Hein. 18.
 Fredrika, *h.* edell. Ehyss. 19.
 Fulgentius, *l.* loistawa. Maal. 6.
 Gabinus, *l.* Gabiilainen. Hein. 19.
 Gabriel, *h.* Jumalan lähettiläs. Maal. 24.
 Gallus, *l.* Gallialainen (i. huffo). Elof. 16.
 Gerasimus, *kr.* wanhin. Maal. 5.
 Gereon, *ms.* fumiinapalffinto. Elof. 10.
 Gerhard, *ms.* feijähitti vastaan fowa. Ehyss. 24.
 Germanus, *l.* rehellinen (i. faksonen). Touf. 28.
 Gertrud, *ms.* sotaneiti, urotar. Maal. 17.
 Gervasius, *l.* Keij. 19.
 Godardus = Gothard. Touf. 5.
 Gorgonius, *kr.* hyswittuwalle Athenen hieswä pyhitetty. Ehyss. 9.
 Gotthard, *ms.* Jumalafaja wäkwä. Touf. 5.
 Gregorius, *kr.* walpas. Maal. 12.
 Gudula, *lat.* (?) Tamm. 8.
 Guido, *ital.* (= Sitius) elofas. Maal. 30.

Gunilla, *msk.* jotaifja urotar. Tamm. 30, Elo. 7.
 Gustaf, *ruots.* jotaifauwa (t. = August).
 Ref. 6, Hein. 6.
 Gustava, *fi.* edell. Lok. 30.
 Hanna, *h.* Jumalan lahja. Hein. 21.
 Harald, *msk.* waltawa. Suht. 1.
 Harald, *msk.* jotaifieli. Lok. 15.
 Hegesippus, *kr.* ratsumestari. Suht. 7.
 Heikki, *fi.* Herrit. Tamm. 19.
 Helena, *kr.* ihyitäwä, polttawa. Hein. 31.
 Hell = Helena. Heinä 31.
 Heliodorus, *kr.* päiwänlahja, nerokas.
 Marr. 21.
 Helka, *vanh. suom. nn.* (Helena, Helga?).
 Touf. 28.
 Hellin, *suom. nn.* Lofa 17.
 Helmi, *suom. nn.* Touf. 14.
 Hemminki, *msk.* rauhan sovittaja. Touf. 22.
 Henkien päivä. Marras. 2.
 Henrik, *ms.* talon isäntä. Tamm. 19.
 Heribert, *ms.* loistawa santari. Raaf. 16.
 Hermagoras, *kr.* Hein. 12.
 Herman, *ms.* sotamies. Hein. 12.
 Hertta, *suom. nn.* Marr. 7.
 Hesekiel, *h.* Jumala voimallinen. Suht. 10.
 Heta = Hedwig.
 Hieronymus, *kr.* pyhäniminen. Epyh. 30.
 Hilarius, *l.* ilokas. Hein. 21.
 Hilda, *msk.* jotaifalminen. Lofa 25.
 Hilja, *suom. nn.* Lofa 5.
 Hillari, *virol.* mieh. nimi. Helm. 21.
 Hilppa, *suom. msk.* n. hilpeä. Marr. 14.
 Hippi, *vir. nats.* nimi. wiffelä. Suht. 7.
 Hippolytes, *kr.* hevos-hoitaja. Elo. 30.
 Hjalmar, *msk.* ihyärnietta. Marr. 20.
 Huldericus, *msk.* lempäriä. Hein. 4.
 Hugo, *ms.* nero. Helm. 1, Suht. 1.
 Hyginus, *l.* raitis, terwe. Tamm. 11.
 Hypatius, *kr.* forkein. Marr. 14.
 Ignatius, *l.* tullen. Touf. 17.
 Ihamo, *vir. mn.* Tamm. 4.
 Iita, *ms.* Jumalain lähetämä. Epyh. 14.
 Iivar, *msk.* marowa, walpas. Elo. 22.
 Immanuel = Emanuel.
 Ilmari, *suom.* Tamm. 16.
 Ilmo, *vanha. suom. n.* Elo. 26.
 Ilo, *suom. mn.* Lofa 9.
 Impi, *suom.* Ref. 10.
 Inkeri, *msk.* suojettu netto. Lok. 8.
 Ireneus, *kr.* rauhaifja. Touf. 15.
 Irne, *kr.* fi. edell. Suht. 5.
 Isaac, *h.* ilopoiita. Touf. 19.
 Isidorus, *kr.* Jiffien lahja, Jum. lahja.
 Tamm. 7, Touf. 14.
 Israel, *h.* Jumalan santari. Touf. 23.
 Jaakkima = Joakim.
 Jaakko, Jaakop, Jakobus, *h.* polttija.
 Touf. 1, Hein. 25, Touf. 20.

Januarius, *l.* myth. Epyh. 19.
 Jenny, *engl.* = Hanna. Touf. 6.
 Jeremias, *h.* Jumala on forfia. Ref. 26.
 Jermo, *fi.* Jeremias. Ref. 26.
 Jesus, *h.* lunastaja. Tamm. 1.
 Joakim, *h.* Jumalan waltotoma. Maaf. 20.
 Joel, *h.* Jumalan auttama. Hein. 13.
 Johanna = Hanna *fi.* Zuhana. Hein. 21.
 Joonas, *h.* ihyhtynen, rauhaifja. Raaf. 29.
 Joosep, *h.* ihäittä. Raaf. 19, Touf. 22.
 Josefine, *fi.* edell. Lok. 10.
 Joulu, Joulu. 25.
 Jovianus, *l.* Jupitille omainen. Suht. 5.
 Judas, *h.* plistetty, funnioitettu. Lok. 28.
 Judit, *h.* juut. nainen, Jum. tunnustaja.
 Touf. 10.
 Juhana, *h.* Jum. lahja. Touf. 6, Ref. 24, Elo. 29, Touf. 27.
 Juliana, *fi.* Julius. Helm. 16.
 Julian, Julianus, *fi.* Julius. Tamm. 9.
 Julius, *l.* matopart. muorufainen. Suht. 12.
 Justina, *l.* oikea, rebellinen. Suht. 13.
 Justinius, *fi.* edell. Suht. 13.
 Justus, *fi.* edell. Epyh. 2.
 Juuso, *fi.* Joosep. Raaf. 19.
 Kaappo = Gabriel. Maaf. 24.
 Kaarlo, *ruots.* mies. Tamm. 28.
 Kaino, *suom. mn.* Epyh. 27.
 Kalervo, *suom.* Suht. 4.
 Kalikstus, *l.* taiffia ihyhtentävä. Suht. 17, Lok. 14.
 Kandida, *l.* puhdas. Ref. 6.
 Kanutus, *msk.* fi. Nuutti. Tamm. 13, Hein. 10.
 Kaprassius, *fi.* Kasper. Lok. 20.
 Karoliina, *fi.* Kaarle. Touf. 20.
 Kasper, *kald.* aartien hoitaja. Lok. 20.
 Katri, Katarina, *kr.* puhdas, iaastuttamaton. Elo. 2, Marr. 25.
 Kanko, *suom.* ja ink. mn. Raaf. 16.
 Kauppo, *vanha. liiv. mn.* Selu. 19.
 Kekri, *vanh. suom.* juhla. Marr. 1.
 Kerttu = Gertrud. Maaf. 17.
 Killan, *kr.* Hein. 8.
 Kirsi, *fi.* Kristiina. Hein. 24.
 Klaara, *l.* puhdas, fitas. Elo. 12.
 Klaus = Klaudius, *l.* ontuma. Hein. 7.
 Klemens, *l.* armias, laupias. Marr. 23.
 Kleofas, *kr.* mainehifas. Epyh. 25.
 Kletus, *kr.* walittu, fututuu. Suht. 26.
 Koitar, *suom. nn.* Maaf. 10.
 Konkordia, *l.* jopu, ihymielisyys. Selu. 18.
 Konon, *kr.* Maaf. 5.
 Konrad, *s.* neuwofas, rohkea. Marr. 12.
 Konstantia, *l.* luja, järkehämätään. Touf. 21, Hein. 23.
 Konstantin, *fi.* edell. Touf. 21.
 Korona, *l.* kruunu. Touf. 14.
 Krescens, *l.* merjoma, foswama. Ref. 27.
 Krispina, *l.* kannofutritinen. Touf. 5.

Krispinus, *fi.* edell. Lok. 25.
 Kristian, *l.* riittäty, Tamm. 18, Marr. 13.
 Kristiina, *fi.* edell. Hein. 24.
 Kristogonus, *kr.* Kristuksen ihyhtentämä.
 Marr. 24.
 Kristofer, *kr.* Kristuksen fantasia. Maaf. 15.
 Krystostomus, *kr.* kulkajuu. Tamm. 27.
 Kullervo, *suom.* kultainen. Epyh. 25.
 Kunibertus, *ms.* rohkenella loistawa.
 Marr. 12.
 Kunigunda, *ms.* uifas. Maaf. 3.
 Kustaa = Gustaf. Ref. 6, Hein. 6.
 Kustaa Aadolf, Marras. 6.
 Kyllikki, *suom.* kultainen. Touf. 4.
 Kynttilän päivä. Selu. 2.
 Kyprianus, *l.* Kyprialainen. Epyh. 26.
 Kyriakus, *kr.* Jumalan oma. Elo. 8.
 Kyriillus, aurinfainen, *fi.* Kyrus. Hein. 9.
 Kyrus = Cyrus, *pers.* aurinfio. Selu. 8.
 Lahja, *suom. mn.* Elo. 7.
 Laina, *suom. nn.* Hein. 6.
 Lambert, *ms.* maan mainio. Epyh. 17.
 Marr. 19.
 Lauli, *vir. nais. nimi.* laulu. Helm. 27.
 Lauri, *l.* lauriefibiällä sepeiditty. Elo. 10.
 Latsarus = Eleasar, *h.* Jumala on apu.
 Touf. 16.
 Leander, *kr.* roiwio. Helm. 27.
 Lemmitty, *m.* *vir.* miehen nimi. Elo. 27.
 Leo, *l.* jalopeura, leijona. Ref. 28.
 Leodogarius, leijonafihäs. Lok. 2.
 Leonard, *engl.* leijonafihäs. Epyh. 28.
 Leontius, *l.* leijonamieli, wahwa kuin leijona. Ref. 18.
 Leopold, *s.* leijona-woimakas. Ref. 18.
 Lillukka, *vir.* tuffanen. Lofa 29.
 Linda, *vir. mn.* luitu. Suht. 15.
 Linus, *kr.* (erään wanh. ruofoifjan nimi).
 Marr. 26.
 Loppiainen, Tamm. 6.
 Lotta = Karoliina. Touf. 12.
 Luovia, *fi.* Luubif. Elo. 25.
 Lucia, *fi.* Emma. Touf. 13.
 Lucianus, *fi.* edell. Tamm. 7.
 Lucina, *fi.* edell. Touf. 13.
 Ludvik, Ludovicus, *ms.* jotaifainio. Elo. 25, Lok. 2.
 Luukas, *l.* loistawa, säteifewä. Lok. 18.
 Lydia, *l.* Kyprialainen main. Touf. 23.
 Lyyli, *suom.* uhri. Hein. 9.
 Magdaleena, *h.* Magdalaalainen, Jumalaan ihottawa. Hein. 22.
 Makarius, *kr.* onnellinen, auwofa. Helm. 28.
 Maksimus, *l.* suurin. Touf. 29.
 Maksimus, *l.* fi. edell. Touf. 18.
 Malakias, *h.* Herran lähetys. Selu. 8, Marr. 5.
 Malkus, *h.* hallittu. Maaf. 28.
 Mamertus, *lat. ja osc.* sotias, santari.
 Touf. 11.

Marcellinus, *l.* pieni wafara. Ref. 3.
 Marcellus, *l.* wafara. Tamm. 16.
 Margareta, *l.* helmi. Hein. 20.
 Maria, *h.* wahwa, ihawa. Selu. 2, Maaf. 25, Suht. 30, Hein. 2, Elo. 3, Epyh. 8, Marr. 21, Touf. 8.
 Mariana = Maria-Anna. Suht. 30.
 Marianus, *fi.* edell. Suht. 30.
 Marko = Margareta.
 Markus, *l.* wafara, muurari. Suht. 25.
 Martta, *h.* emäntä, halliffittar. Hein. 26.
 Martialis, *l.* jotalinen. Ref. 30.
 Martti, *l.* jotalinen. Ref. 10, 11.
 Martiras 40. Maaf. 9.
 Matilda, *ms.* mahtawa urotar. Maaf. 14.
 Matleena = Magdaleena.
 Matteus, *h.* Herran lahja. Epyh. 21.
 Mattias, Matti, *fi.* edell. Selu. 24.
 Mauno = Magnus, *l.* suuri. Elo. 19.
 Mauri, *l.* Mairilainen, nekeri. Tamm. 15.
 Maurits, *l.* mustamerinen. Epyh. 22.
 Mechtild = Matilda, *ms.* mahtawa urotar. Maaf. 14.
 Medardus, *ms.* kunnian tiellä järkähtämätön. Ref. 8.
 Melker, *h.* walon ruhtinas. Hein. 5.
 Metodius, *l.* tuffiwa, järkehämä. Epyh. 18.
 Metusala, *h.* jotaifsen mies. Tamm. 4.
 Mielikki, *suom. mn.* Epyh. 16.
 Mielausa, *suom. nn.* Hein. 20.
 Mikael, Mikko, *h.* fen Jumalan wertaifnen. Epyh. 29.
 Monika, *l.* ihywämuistinen. Touf. 4.
 Mooses, *h.* webestä webetty. Epyh. 4.
 Naimi, *h.* lempi. Helm. 9.
 Narcissus, *kr.* Lok. 29.
 Natanael, *h.* Jumala on lahjoittaja. Elo. 24.
 Nestor, *kr.* wanha, tietäjä. Helm. 26.
 Niilo = Nifolaus. Touf. 6.
 Nikacias, *kr.* woittaja. Touf. 14.
 Nikanor, *kr.* woittaja. Tamm. 10.
 Nifeforus, *kr.* woiton tuojia. Maaf. 13.
 Niketas, *kr.* woittaja. Epyh. 15.
 Nikodemus, *kr.* fanfanwoittaja. Ref. 1.
 Nikolaus, *kr.* fanfanwoittawa. Touf. 6.
 Niku = Nifanor. Tamm. 10.
 Nuutti = Kanutus. Tamm. 13.
 Oiva, *suom. mn.* Touf. 29.
 Olawi, *msk.* santari (t. fuofoematon). Hein. 29.
 Oiga, *vanh.* mahtawa, ihäinen. Hein. 23.
 Olympias, *kr.* taifwallinen. Suht. 15.
 Onerva, *suom. mn.* obelma, aluma. Ref. 27.
 Onni, *suom. mn.* Hein. 28.
 Opi, *fi.* Eurofoine. Selu. 11.
 Optatus, *l.* toivotuu. Ref. 4.
 Osmo, *suom. mn.* Touf. 11.
 Otto, *ms.* hiallinen, warakas. Suht. 9, Marr. 4.
 Paawali, *l.* wäghäinen. Tamm. 25, Ref. 29.

Pankratius, *kr. kaiffivaikias*. Touf. 12.
 Patrik, Patricius, *l. jalofutinen*. Suht. 16.
 Paulina, *l. f. Paawali*. Refä. 22.
 Paulinus, *l. f. Paawali*. Ref. 22.
 Pekka, *f. Pietari*. Helm. 22.
 Pentti, *f. Benediktus*. Maaf. 21.
 Peregrinus, *l. maifustamainen*. Touf. 16.
 Perpetua, *l. feftäiwä, pyhä*. Maaf. 7.
 Perpetuus, *f. edell.* Suht. 8.
 Petronella, *l. f. Pietari*. Touf. 31.
 Pietari, *kr. kalfio, wanffa*. Tamm. 18, Helm. 22, Ref. 2, Elo. 1.
 Pirkko, *f. Birgiitta*. Helm. 1.
 Pius, *l. hurftas*. Hein. 11.
 Placidius, *l. hiljainen, tyhne*. Lok. 5.
 Polykarpus, *kr. wijjawa*. Tamm. 26.
 Polykron, *kr. ijäfas, wanffa*. Helm. 17.
 Pontianus, *f. Pontus*.
 Pontus, *kr. meren ajaja*. Marr. 20.
 Potentia, *l. kftu, taitamuus*. Touf. 19.
 Praxedes, *kr. toimelläs*. Hein. 21.
 Primus, *l. enfmäinen*. Ref. 9.
 Priska, *l. ijäfas, funnianarwoija*. Tamm. 18.
 Probus, *l. rebellinen*. Ehyh. 11, Lok. 11.
 Prokorus, *kr. eiffaulaja*. Suht. 9, Touf. 9.
 Protos, *kr. eiffio*. Ehyh. 11, Joul. 12.
 Ptolemeus, *kr. ufjas*. Lok. 19.
 Pyhäin miesten päivä. Marr. 1.
 Päiwio, *lapp. mn.* Refä. 30.
 Pärttyli, *syrr. (Bartholomaeus), sotiläs-poika*. Elo. 24.
 Quintinus, *l. wiides*. Lok. 31.
 Qvirinus, *l. keihäällä warustettu, urho*. Maaf. 30.
 Raeceldes, (= Reinhold ?) Hein. 16.
 Rebekka, *h. ihwana, ihana*. Touf. 17.
 Reinhold, *ms. neuwoillaan hallitjewa*. Maaf. 13, Hein. 15.
 Reino, (*vir. muoto*) *f. Reinhold*. Maaf. 16.
 Rekina, *l. kuningatar*. Ehyh. 7.
 Reko, *f. Gregorius*. Maaf. 12.
 Remigius, *l. foutomies*. Lok. 1.
 Riettu, *f. Fredrik*. Hein. 18.
 Rikart, *ms. jalomellinen*. Helm. 7.
 Ristinpäivä, (*juhla*) *pienempi, Touf. 3, suurempi, Ehyh. 14*.
 Risto, *f. Kristofer*. Maaf. 15.
 Rusi, *f. Ambrofius*. Suht. 4.
 Robert, *ms. loisto-mainehitas*. Ref. 7.
 Rogatius, *l. toiwottu, haluttu*. Touf. 24.
 Romanus, *l. Roomalainen*. Elo. 9.
 Roosa, *l. ruusu*. Touf. 4.
 Rudolf, *s. mainio juft, fuulutja jantari*. Maaf. 6.
 Ruffina, *f. Rufus*. Hein. 18.
 Rufus, *l. punaifanen*. Elo. 27.
 Rupert, *f. Robert*. Maaf. 27.
 Saara, *h. ruhtinatar*. Hein. 19.

Sabas, *lat. mn.* Suht. 24.
 Sabina, *l. fadintainen nainen*. Lok. 27.
 Saima, *suom. mn.* Lok. 27.
 Sakari, *h. Herran on mainehinen*. Ehyh. 6.
 Salme, *vir. mn.* Elo. 5.
 Sakeus, *h. Jumalalta muistettu, hurftas*. Elo. 23.
 Salomo, *h. rauhallinen*. Ref. 8.
 Samuli, *h. Herralta anottu*. Elo. 20.
 Sanna, *f. Eufanna*. Elo. 11.
 Saturninus, *l. Saturnin omainen*. Marr. 29.
 Sebastian, *kr. arwoija*. Tamm. 20.
 Sefanias, *h. Herran jalaisuus*. Joul. 3.
 Sefyrinus, *l. lüntinen, lohbuttaewa*. Elo. 26.
 Selma, *gael. rafastettawa*. Joul. 5.
 Senobia, *kr. jumaloista lähtenpi*. Lok. 30.
 Senobius, *f. edell.* Lok. 30.
 Serafina, *l. jerafin fainainen, taiwoallinen*. Ehyh. 3.
 Sere, *f. Serafina*. Ehyh. 3.
 Servatius, *l. palwolewa*. Touf. 13.
 Sefilia, *l. ihyhtymäinen*. Marr. 22.
 Set, *h. wefa, palfinto*. Tamm. 2.
 Severin, *l. wafaa, toinen*. Lok. 23.
 Severus, *f. edell.* Lok. 22.
 Sigfrid, *s. woitolla rauhoittawa*. Helm. 15.
 Sigismund, *ms. woiton turwoaja*. Touf. 6.
 Sigrid, *msk. woittoritas*. Ref. 19.
 Siimeon, *h. fuulminen*. Tamm. 5, Lok. 28.
 Siiri, *f. Sigrid*.
 Siivo, *suom. mn.* Joul. 15.
 Sikstus, *kr. fiteä, lohtelias*. Elo. 6.
 Silju, *f. Sefilia*.
 Simo, *f. Siimeon*. Tamm. 5.
 Simplicius, *l. yffintertainen*. Maaf. 2.
 Sipi, *f. Sigfrid*.
 Siro, *suom. mn.* Refä. 19.
 Skolastika, *l. oppinut*. Helm. 10.
 Soha, *kr. wiifaus*. Touf. 15.
 Soini, *vanh. suom. m. nimi*. Maaf. 27.
 Solmu, *suom. mn.* Hein. 10.
 Sostenes, *kr. terwoitoinnen*. Marr. 28.
 Soterius, *kr. wapastaja*. Suht. 22.
 Stanislaus, *puol. korkeafutinen ja mainio*. Touf. 7.
 Stefanus, *kr. feppele, woittofeppele*. Elo. 3, Joul. 26.
 Sten, *msk. luja kuin wuori, järfehämätön*. Marr. 28.
 Sulpitius, *lat.* Suht. 20.
 Sulo, *suom. mn.* Helm. 13.
 Suoma, *suom. mn.* Suht. 8.
 Susanna, *h. ilja*. Elo. 11.
 Svante, *ruots. poika*. Ref. 10.
 Sylvester, *l. raafa, metjästympä*. Joul. 31.
 Symphorion, *kr.* Elo. 22.
 Taalo, *vir. mn.* Helm. 23.
 Taavetti, *h. rafastettu*. Ref. 26.

Taavi = Taavetti *t. Ostawius*. Joul. 30.
 Taneli, *h. Jumala on tuomari*. Joul. 11.
 Tapani, *f. Stefanus*.
 Tapio, *suom.* Refä. 18.
 Tarkki, *f. Kristarftus*. Elo. 4.
 Tauno, *f. Augustinus*. Elo. 28.
 Teemu, *f. Ritobemus*. Refä. 1.
 Tekla, *kr. Jumalan funnia*. Ehyh. 23.
 Telesforus, *kr. aifaanfaaja*. Tamm. 5.
 Teodard, *ms. ufjas, towa*. Ehyh. 10.
 Teodor, *kr. Jumalantafja*. Suht. 28.
 Teodora, *f. edell.* Marr. 9.
 Teodosia, *kr. f. edell.* Suht. 2.
 Teofilus, *kr. Jumalan ystäiwä*. Lok. 13.
 Teppo, *f. Teofilus*. Lok. 13.
 Tertullianus, *l. Helm.* 23.
 Teuvo, *f. Teodor*. Marr. 9.
 Tiburtius, *l. Tiburilainen*. Suht. 14.
 Tiila = Ottilia *f. Ditto*. Ehyh. 12.
 Timo, *f. Timoteus*. Touf. 9.
 Timon, *kr.* Suht. 19.
 Timoteus, *kr. Jumalaa palwolewa*. Touf. 9, Elo. 22.
 Tiitus, *kr. funnioitettu*. Tamm. 4.
 Toivo, *suom. mn.* Ref. 4.
 Topias, *h. Herralle otollinen*. Marr. 2.
 Torpes, *lat.* Touf. 17.
 Tuomas, *h. faffonen*. Joul. 21, 29.
 Tuovi, *suom. on lahja, tuotu*. Marr. 21.
 Tuure, *msk. = Dor, sotajumala*. Suht. 28.
 Tyko, Tykikus, *kr. lohtalo, onni*. Suht. 29.
 Tyynti, *suom. mn.* Ehyh. 18.
 Ulla, *suom. mn.* Lok. 19.
 Ulla, *f. Ulrika*. Hein. 4.
 Ulrika, *f. seur. (t. msk. lempeyttä ritas)*. Hein. 4.
 Ulrik, *ms. warafas*. Hein. 4.
 Unikekoa, *7.* Heinäk. 27.
 Uotti, *f. Olavi*. Hein. 29.
 Urbanus, *l. fappungin tapainen, fäähyläinen*. Touf. 25.
 Urho, *suom. mn.* Ref. 17.

Urpo, *f. Urbanus*.
 Ursula, *l. emäfarhunen*. Lok. 21.
 Vaisto, *vanha ink. mn.* Lok. 22.
 Valentin, *l. mahtawa*. Helm. 14.
 Valerian, *l. wahwa, terwe, woimafas*. Suht. 18.
 Valerius, *f. Valentin*. Tamm. 29.
 Valfrid, *msk. urhea, pelwoon.* Lok. 12.
 Valio, *suom. mn.* Joul. 1.
 Vaito, *suom. mn.* Tamm. 29.
 Vappu, *msk. jotalentäällä turwoewa*. Touf. 1.
 Veikko, *suom. mn.* Tamm. 9.
 Veneslaus, *puol. funnialla fruumattu*. Ehyh. 28.
 Venla, *s. Klaffo (Hesperis matronalis)*. Ref. 2.
 Verna, *lat. mn. tewäinen*. Suht. 27.
 Verner, *ms. wartia*. Elo. 17.
 Veronika, *lat. Tädyhe*. Elo. 17.
 Viattomain lasten päivä. Joul. 28.
 Viatti = Vitus, *l. wiifas, iloinen*. Ref. 15.
 Vigilius, *l. walpas, tarffa*. Tamm. 31.
 Viktor, *l. woittaja*. Maaf. 22.
 Viktorius, *f. edell.* Helm. 25, Joul. 23.
 Vilhelmina, *f. seur.* Touf. 26.
 Vilho, *msk. lujatahtoinen fypärnielä*. Suht. 6.
 Viljo, *suom. wiifawa*. Tamm. 26.
 Villehad, *ms. lujatahtoinen, woimafas*. Marr. 8.
 Vilma *f. Wilhelmina*.
 Vilppu, *f. Hilppus t. Hilemon*. Maaf. 8.
 Vincentius, *l. woittoja*. Tamm. 22.
 Vindician, *l. foftaja*. Maaf. 11.
 Viola, *l. orwoffi*. Ref. 3.
 Vitalis, *l. eläiwä, elowoitoinnen*. Marr. 27.
 Vitus = Wietti.
 Väinö = Berner.
 Väinö, *suom.* Helm. 17.
 Yrjö, *kr. peltomies*. Suht. 23.
 Zeno, *kr. jumalain futinen*. Joul. 8.